

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta

a

Vysoká škola ekonomická v Praze
Fakulta managementu v Jindřichově Hradci

Bakalářská práce

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta

a

Vysoká škola ekonomická v Praze
Fakulta managementu v Jindřichově Hradci

Význam Antikonfliktního týmu Policie ČR v Jihočeském kraji

Importance the Anticonflict team of the Police Czech
Republic in the south of Bohemian region

Autor: Zbyněk Mráz
Vedoucí práce: doc. JUDr. Jan Hejda, Ph.D
Studijní program: B7507 Specializace v pedagogice
Studijní obor: Sociální pedagogika
Specializace: Problematika práce bezpečnostních služeb
Datum odevzdání : 15.02.2011

Zadání bakalářské práce

NÁZEV PRÁCE: Význam Antikonfliktního týmu Policie ČR v Jihočeském kraji

ZADÁNÍ PRÁCE: Záměrem bakalářské práce je především posouzení míry spolupráce AKT s osobami i organizacemi, které se účastní větších rizikových shromáždění s účastí PČR a dále zhodnocení potřeby AKT v Jihočeském kraji v současném stavu. Cílem bakalářské práce je poukázat na problematický přístup Policie ČR při konfliktních skupinových shromážděních.

JMÉNO STUDENTA: Zbyněk Mráz
OSOBNÍ ČÍSLO: P080046
STUDIJNÍ PROGRAM: B7507 Specializace v pedagogice
STUDIJNÍ OBOR: Sociální pedagogika
VEDOUCÍ PRÁCE: doc. JUDr. Jan Hejda, Ph.D.
KATEDRA: Společenských věd FM VŠE
DATUM ZADÁNÍ: 15. března 2010
TERMÍN ODEVZDÁNÍ: 31. března 2011

P r o h l á š e n í

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma
„Význam Antikonfliktního týmu Policie ČR v Jihočeském kraji“

jsem vypracoval samostatně. Použitou literaturu a podkladové materiály uvádím v
přiloženém seznamu literatury.
Současně prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění
souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě ve veřejně
přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých
Budějovicích na jejích internetových stránkách.

České Budějovice, 2011

Anotace

Práce se zabývá především spoluprací AKT s osobami i organizacemi, které se účastní větších rizikových shromáždění s účastí PČR. Dále popisuje úlohu AKT při zajištění bezpečnosti u rizikových shromáždění osob se zaměřením na AKT Jihočeského kraje a jeho činnost při sportovních akcích většího rozsahu v krajském městě České Budějovice.

Anotation

This thesis will be focused above all on the cooperation of AKT with people and organizations, which take part in bigger and highly dangerous gatherings with participation of PČR (The Police of the Czech Republic). I will further describe the role of AKT at insuring the security of high risk gatherings of people. The thesis will be also concentrated on AKT in southern Bohemia region, with emphases on its activities during sport events of bigger extent in the region capitol České Budějovice.

Poděkování

za odborné vedení a konzultační pomoc při zpracování bakalářské práce
děkuji vedoucímu své práce, váženému doc. JUDr. Dr. Janu Hejdovi.

Obsah bakalářské práce

ÚVOD.....	8
1 ANTIKONFLIKTNÍ TÝM A JEHO ÚLOHA.....	10
1.1 Vznik Antikonfliktních týmů	10
1.2 Vznik Antikonfliktních týmů v Německu.....	10
1.3 Počátky Antikonfliktních týmů v Německu.....	12
1.4 Převzetí myšlenky Antikonfliktních týmů od německé policie	13
1.5 Počátky Antikonfliktních týmů v Policii ČR	15
1.6 Koncepce Antikonfliktních týmů v Policii ČR	17
2. ANTIKONFLIKTNÍ TÝMY V POLICII ČR.....	18
2.1 Vyhodnocení prvních nasazení Antikonfliktního týmu PČR	21
2.2 Vznik Antikonfliktního týmu v Jihočeském kraji.....	22
2.3 Vybrané povinnosti řídicích pracovníků.....	23
2.4 Složení členů Antikonfliktního týmu správy Jihočeského kraje.....	24
3 PRVNÍ NASAZENÍ ANTIKONFLIKTNÍHO TÝMU SPRÁVY JIHOČESKÉHO KRAJE DO POLICEJNÍHO OPATŘENÍ	25
3.1 Policejní opatření s účastí Antikonfliktního týmu správy Jihočeského kraje v roce 2008.....	25
3.2 Zhodnocení činnosti Antikonfliktního týmu správy Jihočeského kraje v policejních opatření v roce 2008	27
3.3 Policejní opatření s účastí Antikonfliktního týmu Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje v roce 2009.....	29
3.4 Zhodnocení Policejních opatření s účastí Antikonfliktního týmu Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje v roce 2009	34
3.5 Policejní opatření s účastí Antikonfliktního týmu Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje v roce 2010	35
3.6 Zhodnocení policejních opatření s účastí Antikonfliktního týmu Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje v roce 2010	38
4 VÝZKUM	40
4.1 Cíl výzkumu	40

4.2 Příprava a distribuce dotazníků	40
4.3 Grafické znázornění dotazníků a procentuální vyjádření odpovědí	41
4.4 Výsledky dotazníků ve vztahu k výzkumným otázkám	43
4.5 Rozhovory.....	44
4.6 Výsledky výzkumu.....	47
5 NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ KE ZLEPŠENÍ ČINNOSTI ANTIKONFLIKTNÍHO TÝMU KRAJSKÉHO ŘEDITELSTVÍ POLICIE JIHOČESKÉHO KRAJE	49
ZÁVĚR	51
Seznam použité literatury:	53

ÚVOD

Jakožto aktivní fotbalový i hokejový divák bych uvítal recept na omezení násilí sportovních fanoušků. Myšlenka předcházení konfliktních situací pomocí nacvičené komunikace mne zaujala již při prvním kurzu komunikačních dovedností. Z policejní praxe však vím, že efektivní uplatnění nacvičené komunikace je bez důkladné přípravy podmínek pro komunikaci téměř nemožné. K předcházení násilí měl přispět i vznik Antikonfliktních týmů. Několik setkání s tímto týmem mne ovlivnilo natolik, že jsem se rozhodl zaměřit se na jeho činnost i v mé bakalářské práci.

Současná demokracie v České republice umožňuje občanům využívat svobody, která je chráněna mnohými právními předpisy, tedy mimo jiné i Policií ČR. Svoboda jednoho končí tam, kde začíná narušovat svobodu druhého. Tuto křehkou hranici je mnohdy obtížné zajistit a to i za použití všech dostupných prostředků. Současná policie na jednu stranu pomáhá a chrání a na straně druhé postihuje a trestá, což společnost přijímá rozporuplně. Na jedné straně společnosti se ozývají hlasy těch, kteří by přivítali zpřísnění postihů a trestů a na straně druhé stojí občané naklonění názorům, že policie disponuje přílišnou represí a heslo „pomáhat a chránit“ považují za výsměch a faleš vůči občanům ČR.

Rozdílnost těchto postojů ve společnosti uvedla Policii ČR do středu pozornosti se silným zájmem médií a sdělovacích prostředků, kde je každé selhání podrobně zkoumáno. Čím větší je rozsah policejního zásahu, tím větší je možnost pochybení, což média a společnost se zájmem sledují. Pod vlivem některých silně medializovaných a sporadicky zvládnutých shromáždění většího počtu osob přistoupila právě Policie ČR ke změnám s důrazem na zkvalitnění preventivních opatření. Stěžejním bodem měl být vznik Antikonfliktních týmů v Policii ČR (dále jen AKT). Snaha policie o efektivnější prevenci, která by předcházela použití síly, je jistým sympatickým gestem vůči společnosti, avšak skutečná efektivita je obtížně vyhodnotitelná a smysluplnost tohoto projektu se může projevit až v delším časovém úseku, především prokazatelným poklesem represivních opatření, což na druhou stranu může být zapříčiněno i mnoha dalšími faktory.

Cílem bakalářské práce je poukázat na problematický přístup Policie ČR k velkým rizikovým shromážděním osob. Práce popisuje důvody vzniku AKT, vznik a činnost AKT v Jihočeském kraji jak z pohledu nezúčastněných osob (občanů, kteří se pravidelně účastní rizikových shromáždění, organizací, které by měly při těchto akcích s policií spolupracovat), tak i z pohledu samotných policistů a členů AKT. V souvislosti s činností a provozem AKT vznikají Policii ČR další finanční závazky, které je při pohledu na výsledný efekt AKT nutné zohlednit.

Hlavní hypotéza bakalářské práce: „Za současných podmínek Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje nepotřebuje AKT.”

1 ANTIKONFLIKTNÍ TÝM A JEHO ÚLOHA

Antikonfliktní tým je forma preventivního působení za účelem předcházení protiprávnímu jednání, zejména při akcích s účastí většího počtu osob spojených s riziky narušení veřejného pořádku.

Základní úkol AKT je transparentním způsobem předcházet agresivnímu jednání osob (při pochodech, shromážděních, demonstracích, diváckém násilí, doprovodů rizikových skupin fanoušků, technopárty atd.) prostřednictvím komunikace policistů zpravidla v civilním oděvu s reflexní vestou označenou nápisem ANTIKONFLIKTNÍ TÝM.¹

1.1 Vznik Antikonfliktních týmů

Tak, jako se člověk po celý život mění, mění se i lidská společnost, kultura, zvyky, pravidla i zákonné normy. Vlivem změn, kterých se v České republice událo za posledních 20 let mnoho, muselo nevyhnutelně dojít i ke změnám ve fungování policie.

Tlak společnosti způsobil postupný přechod od převažující demonstrace síly, většinou bez jakýchkoliv zjevných prvků prevence, ke snaze předcházet konfliktům pomocí komunikace a preferovat prevenci kriminality. Stejně tak je tomu i ve většině vyspělých demokratických zemí.²

Kromě vyjednávačů a policejních psychologů vznikali v Německu a následně i v České republice experti školení především k účelové komunikaci v náročných situacích.

1.2 Vznik Antikonfliktních týmů v Německu

Dne 1.5.1933 vyhlásil Adolf Hitler 1. květen za Den národní práce a proto neonacisté pořádají v tento den prvomájové demonstrace a berlínská policie na základě zkušeností z každoročních májových průvodů, které bývají nejkrvavější zkouškou

¹ <http://www.policie.cz/SCRIPT/ViewFile.aspx?docid=21327023>.

² ZAPLETAL, J. a kolektiv *Prevence kriminality, třetí přepracované vydání* ISBN 978-80-7251-270-6 PA ČR v Praze 2008 str. 7

pořádkové policie v Berlíně, zavedla k 1.5.1999 skupinu Aufmerksamkeit Hilfe Appel (pozornost, pomoc, výzva). Pod jejím vedením vznikl komunikační a informační Der Antikonflikte Team (AKT). Berlínská policie si od těchto týmů slibovala zvládnání hromadných rizikových akcí s účastí většího počtu osob a policie.

V Německu je již dvacet let 1.máj neodmyslitelně spojen s tvrdými každoročními střety mezi levicovými a pravicovými extremisty a policií. V roce 2009 střety vygradovaly v jednodenní válku. Noční tmou létaly stovky zápalných lahví a kamenů, hořely desítky popelnic i automobilů. Zhruba pět tisíc demonstrantů bojovalo s přibližně stejným počtem policistů. Výsledná bilance byla čtyři sta sedmdesát devět zraněných policistů a dvě stě osmdesát devět zatčených. Jen zázrakem ani na jedné straně nedošlo k žádnému smrtelnému zranění.

Předseda policejních odborů Konrad Freiberg řekl: *„Napříč extrémistickou scénou roste souhlas s užitím násilí proti státní moci. Dá se čekat, že letošní 1. květen to jenom potvrdí. A nezbyvá než doufat, že se to obejde bez obětí na životech.“*³

V Hamburku na 1.máje 2010 byla situace podobná. Pochodu se zúčastnilo na tři tisíce neonacistů. Zastavit je měla protidemonstrace, které se zúčastnilo na deset tisíc lidí, mezi nimiž byli běžní občané, ale také antifašisté. Policie se tak musela snažit oddělit od sebe pravicové a levicové radikály a pokojné demonstranty.

V dalším ohlášeném pochodu 1.máje 2010 východoberlínskou čtvrtí Prenzlauer Berg pochodovalo asi šest set neonacistů, které zablokovalo několik tisíc odpůrců pravice. Bylo zatčeno devět demonstrantů a sedmnáct policistů bylo zraněno. Na sedm tisíc policistů bylo připraveno k zákroku. Policie přesto hodnotila tuto situaci jako klidnou.⁴

Německá policie podobné násilnosti řeší každoročně již dvacet let. Obrovský rozsah policejních opatření v Německu nemá v České republice obdoby.

³ DIMITROV, M. *Němečtí levicoví extrémisté hrozí: Berlín bude na 1. máje hořet!* Dostupné z internetu <http://zahranicni.ihned.cz/c1-43050950-nemecti-levicovi-extremiste-hrozi-berlin-bude-na-1-maje-horet> [cit. 1.1.2011]

⁴ Tamtéž

1.3 Počátky Antikonfliktních týmů v Německu

Roku 1999 pod tlakem nezvladatelných násilností z 1. máje v Berlíně vznikla nová strategie policie k zajištění veřejného pořádku při akcích velkého rozsahu. Hlavní úkoly spočívaly v informování obyvatelstva o události, pořádání tiskových prohlášení obsahující výzvy k mírumilovnosti, práci se sdělovacími prostředky, signalizování rozhodnosti a postihování pachatelů případných trestných činů s cílem dosáhnout u obyvatelstva pochopení pro policejní opatření. K dosažení těchto úkolů byly vytvořeny AKT, které tvořily vybraní policisté téměř všech služeb policie. Používali jednotnou výstroj (běžný policejní stejnokroj, reflexní vesta s označením AKT, bez ochranných prostředků, skrytě nošená zbraň). Policisté těchto týmů se pohybovali ve dvoučlenných hlídkách mezi účastníky akce. Jejich úkolem mělo být formou komunikace přispět k odbourání agrese, informovat o zákonných úkolech a povinnostech policie v policejních opatřeních tak, aby se stalo pochopitelnější a srozumitelnější pro účastníky i přihlížející. V průběhu opatření členové AKT poskytují informace veliteli opatření o vývoji situace. AKT v Německu není součástí pořádkových jednotek. Každý člen AKT má stejná práva a povinnosti jako každý jiný policista.

Nejprve museli být jednotliví členové těchto týmů proškoleni ve speciálním kurzu se zaměřením na efektivní komunikaci v zátěžových situacích a komunikaci s jednotlivci v davu. Policisté vybraní jako vhodní pro práci v AKT byli v rozsahu jednoho týdne proškoleni zejména v oblasti možností a hranic antikonfliktního managementu, nakládání s výtržnostmi, vlivu stresu na komunikaci, nakládání se strachem a agresí, spolupráce se sdělovacími prostředky, především pomocí modelových situací. Po dvou letech působení v AKT se členové musí podrobit pouze obnovovacímu třídnímu kurzu.

Noví členové AKT v Berlíně byli vybíráni z policistů, kteří se dobrovolně k AKT hlásili téměř ze všech služeb policie a splňovali stanovené podmínky (schopnost komunikace, stresová stabilita, dobré jednání s lidmi, ochota pomáhat, dobrá znalost práva). Za realizaci strategie AKT v Berlíně měl plnou zodpovědnost Referát práce

s veřejností, který organizačně spadá pod štáb policejního prezidenta. Policisté AKT byli pro účely nasazení na jednotlivé rizikové akce uvolňováni ze svých každodenních povinností.

V Berlíně na 1. máje od prvního nasazení AKT v prvomájových demonstracích klesl počet násilností, čímž se podařilo snížit počet zákroků pod jednotným velením, což bezpochyby ovlivňuje i hodnocení policie ze strany veřejnosti, a proto vznikly snahy rozšířit jednotky AKT na celé území Německa.⁵

1.4 Převzetí myšlenky Antikonfliktních týmů od německé policie

Berlínská policie v rámci mezinárodní spolupráce představila Policii ČR nový způsob preventivního působení, který slouží k předcházení protiprávnímu jednání při akcích s účastí většího počtu osob tzv. “Antikonflikte Grupe”.

Během služební cesty velitelů krajských pořádkových jednotek Policie ČR (dále jen PČR) do Berlína ve dnech 30.4.2005 až 3.5.2005, tedy v době každoročních obrovských demonstrací v Berlíně, mohli čeští policisté sledovat nasazení a využití těchto Antikonfliktních týmů. Následně berlínská policie předala PČR podklady o historii AKT, vzniku týmů, jejich úkolech, výběru policistů, vzdělávání a zásadách nasazení. Tyto podklady byly projednány s veliteli krajských pořádkových jednotek a vedoucími tehdejších odborů pořádkové a železniční policie.

Výsledkem bylo doporučení ověřit funkčnost AKT ve třech vybraných správách krajů. Jednalo se o Správu policie Severočeského, Západočeského a Severomoravského kraje. Zavedení AKT v České republice vyžadovalo jisté úpravy podle českých zákonných norem.⁶

Česká Policie se v rámci zvýšení účinnosti preventivních opatření při zákrocích pod jednotným velením zajímala i o funkci francouzských krizových brigád, ale převzetí

⁵ HRNEČEK, M. *Antikonfliktní tým Policie ČR – nový nástroj k předcházení konfliktním situacím*. Univerzita Jana Amose Komenského v Praze 2010

⁶ KUČERA, M. *Informace pro jednání porady pana policejního prezidenta s řediteli PČR - správ krajů k návrhu způsobu zvýšení účinnosti preventivního působení PČR v rámci policejních opatření organizovaných v souvislosti s akcemi s účastí většího počtu osob*. Interní materiál PČR, Č.j. PPR –740 /RPP-2005, PP ČR ŘSPP 7.11.2005

těchto opatření by s ohledem na rozdílnost českých a francouzských právních norem bylo mnohem obtížnější. Navíc po účasti AKT na zásahu německé policie během oslav 1. máje a následné Love Parade, byla policie ČR rozhodnuta zajímat se pouze o model německých AKT.⁷

Technoparty Czechtek 2005 pořádaná 29. až 30.7.2005 v katastrálním území obcí Mlýnec a Újezd pod Přimdou na Tachovsku odhalila jisté nedostatky v komunikaci Policie ČR s účastníky akce a tím poukázala na nutnost změny přístupu ve zvládání větších rizikových shromáždění osob. Závěrečné stanovisko veřejného ochránce práv JUDr. Otakara Motejla v šetření ve věci postupu Policie ČR proti účastníkům CzechTeku 2005 obsahuje kritiku zákroku Policie a jistý náznak návodu na řešení podobných situací v budoucnosti. V oprávněnosti postupu policie při zákroku pod jednotným velením jsou mnohé neshody, ale ombudsmán se zabýval především otázkou, zda stát vyčerpал všechny mírnější prostředky před použitím silových prostředků k obnovení veřejného pořádku. „*Ne každé narušení veřejného pořádku má tedy mít za následek použití síly ze strany policie. A dokonce i tehdy, dosáhne-li narušení veřejného pořádku takové intenzity, že hrozí závažné škody nebo že může docházet k násilí, měla by policie přistoupit k silovému řešení teprve až využije všech prostředků, které po ní lze vzhledem k situaci na místě spravedlivě požadovat, aby obnovila bezpečnost a pořádek bez použití síly. Aplikace síly je tedy až krajním prostředkem k ochraně a obnovení bezpečnosti a pořádku.*“⁸

Někteří příslušníci kriminální služby Policie ČR procházeli mezi účastníky technoparty a upozorňovali je na to, že se nacházejí na nepronajatých pozemcích, a tudíž by se měli přemístit na pozemky určené pro účastníky technoparty. Tyto policisty při tomto preventivním opatření je možné vnímat jako průkopníky AKT.

Veřejný ochránce práv ve své závěrečné správě učinil závěr, že Policie ČR měla oprávnění konat, avšak před silovým řešením nevyčerpala důsledně všechny reálné prostředky k obnovení pořádku bez použití síly. Tato skutečnost učinila postup Policie

⁷ HRNEČEK, M. *Antikonfliktní tým Policie ČR – nový nástroj k předcházení konfliktním situacím*. Univerzita Jana Amose Komenského v Praze 2010

⁸ MOTEJL, O. *Závěrečné stanovisko v šetření vedeném z vlastní iniciativy ve věci postupu Policie ČR proti účastníkům CzechTeku 2005*

ČR nepřiměřeným. Mimo jiné ve své zprávě JUDr. Otakar Motejl uvedl: „...vnímám určitou neochotu Policie ČR nahrazovat svou činností nesplněné povinnosti organizátorů, která v konečném důsledku vedla k tomu, že Policie ČR nevyužila všechny možnosti, jak situaci stabilizovat bez použití síly.“⁹

V reakci na závěrečnou zprávu veřejného ochránce práv ze dne 21. 11. 2005 policejní prezident přislíbil, že dojde k vytvoření přesně strukturovaného řídicího štábu s jednoznačně vymezenými kompetencemi a odpovědností členů štábu, což by mělo vést ke zlepšení koordinace jednotlivých složek PČR. V čele řídicího štábu by byl vybrán služební funkcionář PČR správy příslušného kraje. Příslušné složky PČR by měly být školeny zejména v komunikaci s účastníky akce a sdělovacími prostředky. Za tímto účelem mělo být využito zkušeností Antikonfliktních týmů pohotovostní pořádkové policie Berlín.

Změny v přístupu Policie ČR k policejním opatřením proti velkému množství osob byly nezbytné!

1.5 Počátky Antikonfliktních týmů v Policii ČR

Impulesem ke vzniku nové formy prevence agresivního jednání účastníků rizikových shromáždění většího počtu osob v ČR byl požadavek veřejnosti a politické scény ke zvýšení kvality preventivního působení policie proti násilí. Pod tlakem ze strany veřejnosti, ale i politické scény odstoupil z funkce tehdejší policejní prezident a s ním i několik vrcholných funkcionářů Policie ČR.

Změny v přístupu řešení rizikových shromáždění osob Policií ČR se týkaly mimo jiné přesunu odpovědnosti za přípravu a provedení policejních akcí, změny taktiky pořádkových jednotek, účinnějších využívání technických prostředků, změn ve spojení nasazených policejních sil, zřizování štábu velitele rozsáhlého a dlouhodobého policejního opatření, systemizace PČR. Jednou ze základních součástí prováděných změn je i posílení kvality komunikace s účastníky rizikových shromáždění osob. Bylo

⁹ MOTEJL, O. *Závěrečné stanovisko v šetření vedeném z vlastní iniciativy ve věci postupu Policie ČR proti účastníkům CzechTeku 2005*

navrženo, že berlínský AKT model bude dne 1.6.2006 experimentálně uveden do provozu ve třech vybraných správách krajů PČR. Jednalo se o správu Severočeského, Západočeského a Severomoravského kraje.

Dne 22.2.2006 na Policejním prezidiu ČR v Praze proběhla porada zástupců Preventivní informační služby, Policejního prezidia ČR, Správ Severočeského, Západočeského, Severomoravského kraje, Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Brně ke zřizování, organizaci, vybavenosti, vycvičenosti a náplně činnosti AKT a stanovení zásad jeho řízení a využívání v policejních opatřeních. Tito zástupci jednotlivých správ krajů byly seznámeni s funkcí a významem AKT v Berlíně. Zápis z porady pod Č.j.:PPR-124/RPP-2005 dokumentuje snahu o navržení a schválení koncepce českých AKT.

Vlastnosti jednotlivého člena AKT potřebné pro výkon činností v AKT by měly být především dobrá fyzická i duševní kondice, emoční zralost, pohotové, variabilní myšlení, schopnost vyrovnávat se s dvojnáznými situacemi a nejistotou, schopnost přesvědčovat, schopnost vzbuzovat důvěru, verbální obratnost, schopnost naslouchat druhým, schopnost komunikovat s lidmi (různého postavení i vzdělání), schopnost uplatnit praktickou inteligenci, bezproblémová pověst, činnost z vlastní vůle a zájmu. Na těchto požadavcích se shodli všichni účastníci porady, zároveň bylo schváleno, že každý kraj bude vycházet z vlastních podmínek a možností, čímž může docházet k rozdílnosti v požadavcích na vlastnosti uchazeče do AKT v jednotlivých správách krajů v PČR.

Vedoucí Odboru pořádkové a železniční Policie ČR (dále jen OPŽP PČR) Správy Severočeského kraje sdělil, že k 22.2.2006 je pro AKT vytipováno 25 lidí, z nichž převážná část jsou vyjednávači a pracovníci Preventivně informační služby. Na základě těchto zkušeností by pak mohli vybraní policisté z AKT vykonávat i funkci vyjednávače.¹⁰ Vedoucí Krajské pořádkové jednotky (dále jen KPJ PČR) Správy Západočeského kraje s tímto stanoviskem nesouhlasil a uvedl, že AKT by se neměl stavět na vyjednávačích, ale na pracovnících PIS (preventivně informační služby),

¹⁰ KLEN, Š. *Stanovisko k vzniku a působnosti Antikonfliktního týmu PČR* Zásahová jednotka služby pořádkové policie správy severomoravského kraje 2005. Interní materiál PČR, Č.j. PSM-206/ZJ, Frýdek-Místek 18. 11. 2005

posttraumatického týmu a na policistech z pořádkových jednotek. Vedoucí OPŽP PČR Správy Severomoravského kraje doporučil zabývat se nasazením AKT již v době, kdy se shromáždění osob teprve formuje a účastníci zatím pouze přijíždějí.

Účastníci porady se dále shodli na potřebě informovanosti médií o nasazení AKT v policejním opatření a to jak před opatřením, tak i v jeho průběhu. K návrhu zkušebně ověřit činnost AKT nebyly ze strany účastníků jednání vzneseny žádné další podstatné připomínky.¹¹

1.6 Koncepce Antikonfliktních týmů v Policii ČR

Oproti AKT v Německu, které mají jasně stanovenou výstroj, měl český AKT ve svém počátku na výběr z klasického pořádkového stejnokroje. U dopravních policistů s bílou čepicí a vestou, nebo podle zvážení situace z civilního oděvu s vestou. Po vyhodnocení zkušebního provozu AKT se výstroj omezil na civilní oděv s vestou žluté barvy s číslem, označením ANTIKONFLIKTNÍ TÝM a nápisem POLICIE.

Účastníci porady schválili výzbroj pro AKT, která měla obsahovat slzotvorný donucovací prostředek, služební zbraň ve skrytém pouzdře a radiostanici MATRA. Bylo stanoveno, že stejně jako u německých policistů každý nově příchozí člen AKT PČR musí projít týdenním školicím kurzem. Návrh na obsah kursu byl podobný jako obsah kursu v Německu, kde se rozvíjí především zefektivnění komunikace. Po jednom roce by se konaly obnovovací kurzy. Řídit AKT při jejich nasazení v policejním opatření bude pouze člen řídicí skupiny, který bude při nasazení podléhat veliteli policejního opatření.¹² K ověření nových forem účinnějšího předcházení protiprávnímu jednání v rámci zajišťování vnitřní bezpečnosti a pořádku v souvislosti s pořádáním shromáždění nebo jiných akcí za účasti většího počtu osob mělo dojít na základě rozkazu policejního prezidenta č. 54 vydaného 19.4.2006. Šlo o ověření efektivity AKT.

¹¹ PASTYŘÍK, Č. *Zápis z jednání porady ke zřízení, organizaci, vybavenosti a vycvičenosti antikonfliktních týmů*. Interní materiál PČR, Č.j.:PPR-124/RPP-2005, PP ČR ŘSPP Praha 22.2. 2006

¹² KUČERA, M. *Informace pro jednání porady pana policejního prezidenta s řediteli PČR - správ krajů k návrhu způsobu zvýšení účinnosti preventivního působení PČR v rámci policejních opatření organizovaných v souvislosti s akcemi s účastí většího počtu osob*, Č.j. PPR –740 /RPP-2005 Interní materiál PČR, Policejní prezidium České republiky ředitelství služby pořádkové policie 7. 11. 2005

2 ANTIKONFLIKTNÍ TÝMY V POLICII ČR

První ostrá zkouška AKT v České republice proběhla při pochodu extremistů v Ústí nad Labem 19.6.2006.

„Centrem Ústí prošlo v sobotu asi osmdesát extremistů, aby upozornili na údajné zvýhodňování menšin na úkor práv “bílých”. Anarchisté je chtěli napadnout dlažebními kostkami. Policisté je ale přemluvili, aby kostky z batohů vysypali.“¹³

V tomto případě se jednalo o první nasazení AKT PČR, kdy policisté v civilním oděvu a reflexních vestách zlikvidovali pomocí nacvičené komunikace hrozbu vzrůstající agrese mezi asi dvaceti anarchisty a osmdesáti pravicovými radikály ještě v zárodku.

AKT tvořila desítka vybraných, neozbrojených a speciálně proškolených policistů ze severních Čech. Do AKT správy Policie Severomoravského kraje bylo vybráno několik vyškolených vyjednavců a dva policejní mluvčí. Členové AKT se pohybovali hlavně mezi anarchisty, kteří měli v úmyslu pochod pravicových extremistů narušit a rozmlouvali oběma táborem vzájemné útoky. AKT si měl vybírat problémové jednotlivce a rozmlouvou s nimi předcházet násilí. Případný zásah pořádkové jednotky by měl přijít vždy až po neúčinném působení AKT.

Krajská policejní mluvčí Jarmila Hruběšová uvedla:

„Jde o úplnou novinku, týmy ještě ani nejsou ve všech krajích. Inspirovali jsme se v Německu a založené byly po loňském CzechTeku. Tam si někteří účastníci stěžovali, že neměli dostatek informací, a policisté hned sáhli k represí. Antikonfliktní tým by měl hovořit s protivníky, ale třeba i vysvětlovat situaci přihlížejícím lidem. Policie je ze zákona povinna nestranně chránit účastníky a průběh každého nezakázaného shromáždění. A protože pochod byl řádně ohlášený, byl povolený.“¹⁴

Policie si tak v praxi mohla při bezpečnostním opatření poprvé ověřit možnosti spojení a komunikace mezi policejními jednotkami pohybujícími se přímo v centru dění a velícími štáby. To vše za pomoci služebního vrtulníku, který monitoroval průběh akce z ptačí perspektivy.

Při shromážděních většího počtu osob na jednom místě většinou platí zákon akce

¹³ Mladá fronta dnes ze dne 19.6.2006, *Policie rozmluvila pouliční bitku*

¹⁴ Tamtéž

a reakce. To znamená, že v případě shromáždění osob pravicově orientovaných se dá téměř vždy očekávat i přítomnost osob levicově orientovaných, které se budou snažit o narušení této akce, což může představovat značné riziko pro udržení veřejného pořádku.

Pochod v Ústí nad Labem byl komplikován i současně probíhajícím Hip-hopovým festivalem ve městě. Pro všechny případy se policisté na možné střety připravovali několik dní. Součástí přípravy byl i cvičný zásah proti agresivnímu davu na letišti v Úžíně. K zabezpečení veřejného pořádku nasadila policie do akce dvě stovky policistů, policejní vrtulník, který měl vyhledávat agresivní skupinky, služební koně a psy, AKT, pořádkovou jednotku a služební vozidla, která by v případě potřeby plnila i funkci zátaras a požádala. Policie do opatření zapojila i soudního znalce a politologa Zdeňka Zbořila. Jeho úloha spočívala v poradenské činnosti a monitorování trestných činů týkajících se zejména rasové nesnášenlivosti. Město se na bezpečnostních opatřeních podílelo vysláním do akce více než sta strážníků.

Policie si na tomto shromáždění měla možnost vyzkoušet nové pojetí řešení rizikových shromáždění a tento experiment byl kladně hodnocen zejména proto, že při demonstraci nedošlo k žádnému závažnému porušení zákona. K omezení násilí při dalších akcích extremistů nebo při technoparty s větší účastí osob se policie chystala v budoucnu použít AKT téměř vždy. Jednou z podmínek pro zavedení AKT v každé krajské správě PČR bylo ověření úspěšnosti AKT v praxi, což s uspokojivými výsledky proběhlo v Ústí nad Labem.

Druhá ostrá zkouška AKT PČR proběhla od 28.7. do 2.8. ve vojenském újezdu Hradiště v Doupovských horách na Czekteku 2006 za účasti asi čtyřiceti tisíc návštěvníků. Festival byl připraven sdružením soundsystémů Aliance 23 ve spolupráci s policií a armádou. Akce proto proběhla bez vážných komplikací a narušení veřejného pořádku.

Někteří pravidelní účastníci a zarytí příznivci hudebního stylu tzv. freetekna se Czekteku 2006 nezúčastnilo na protest proti přílišné organizovanosti technivalu. Někteří technaři dokonce v souvislosti s legálním pořádáním Czekteku mluví o konci smyslu technoparty. Podle nich by organizátoři Czekteků neměli spolupracovat s žádnými státními orgány.

Ministerstvo obrany (majitel pozemku, na kterém Czektek 2006 pořádal) podepsalo 14.6.2006 s organizátory CzechTeku vystupujícími pod názvem Aliance 23 nájemní smlouvu na pozemek ve vojenském výcvikovém prostoru v Doupovských horách na Karlovarsku za 24.000 korun a to i přes odpor okolních obcí a Českého svazu ochránců přírody. Ve smlouvě bylo mimo jiného dohodnuto i to, že Armáda ČR poskytne jenom pozemek, organizátoři CzechTeku se postarají o všechno ostatní, včetně zdravotnického a hygienického zázemí a úklidu odpadků. Policie ČR měla především řídit dopravu a neměla do konání festivalu nijak výrazně zasahovat za předpokladu, že to nebude nutné k obnovení veřejného pořádku. Organizátoři klidný průběh akce označili za svou hlavní prioritu. Pořadatelé namířili reproduktory mimo obec Mašťov, která je vzdálena asi 5 kilometrů. Policie ČR kvůli CzechTechu 2006 zřídila zvláštní operační tým, který měl sídlo v mašťovském kině.

Dopravní situaci, která se mohla dle očekávání zkomplikovat, monitoroval i policejní vrtulník. V prostoru CzechTeku bylo od 24.7. do 7.8. denně nasazeno sto padesát až čtyři sta uniformovaných policistů, kriminalisté, vrtulník, dvacet vojenských policistů a patnáct hasičů.

AKT se podařilo navázat komunikaci s organizátorem technivalu. Byla vytvořena společná hlídka policistů AKT, příslušníka Hasičského záchranného sboru a vojenského policisty, která preventivně upozorňovala prodejce na zákaz podávání alkoholických nápojů osobám mladším osmnácti let. Vysvětlovala také preventivní úlohu PČR, členové Hasičského záchranného sboru dohlíželi na protipožární zabezpečení. Členové AKT přijíždějícím účastníkům na požádání vysvětlovali cestu do prostoru konání technivalu, v případě potřeby pomáhali řídit dopravu a snažili se udržet jeden volný jízdní pruh pro výjezd vozidel záchranné služby a hasičů. V rámci celého opatření celkem cca šest set řidičů využilo možnosti preventivní orientační dechové zkoušky na alkohol a asi sto čtyřicet dva s pozitivním výsledkem se vrátilo zpět na vystřízlivění. Armádní tiskový mluvčí Karel Kout uvedl:

„Smlouvu s ministerstvem obrany organizátoři CzechTeku 2006 dodrželi a pozemek byl v souladu s ní v úterý pronajímatelem předán v pořádku původnímu

uživateli.“¹⁵ Vše se obešlo bez zásahu policie a armády.

2.1 Vyhodnocení prvních nasazení Antikonfliktního týmu PČR

Nasazení Antikonfliktních týmů u PČR Správy Západočeského, Severočeského a Severomoravského kraje se osvědčilo zejména při :

1) Doprovodech fanoušků na riziková sportovní utkání. Policisté z AKT navázali komunikaci s organizátorem nebo “vůdčí osobností“ fanoušků, vysvětlili právní stav a dohodli podmínky, které se pak obě strany snaží dodržovat. Tímto se předejde mnohdy zbytečnému protiprávnímu jednání fanoušků.

2) Srazech a pochodech extremistických skupin a přítomnosti skupin anarchistů. Tuto zkušenost získala Správa policie Severočeského kraje v polovině června 2006 v Ústí nad Labem, kdy se členům AKT podařilo navázat komunikaci s jednotlivými skupinami anarchistů, vysvětlit jim právní stav, úlohu policie a odradit anarchisty od fyzického napadání extremistů.

3) Konání velkých hudebních a obdobných akcí (CzechTek 2006).

Závěrem správy o vyhodnocení efektivity modelu AKT v rámci policejního opatření Mgr. Milan Kroužil konstatoval, že nasazení AKT do policejních opatření má své opodstatnění a plní požadovaný cíl. Vzhledem k celkovému pozitivnímu přínosu a potřebě získávání dobré pověsti policie, kterou nasazování Antikonfliktních týmů, zejména při výše uvedených policejních opatřeních, přináší. Ředitelství služby pořádkové Policie a služby železniční policie Policejního prezidia České republiky doporučuje stanovit termín do 31.12.2006 na zřízení Antikonfliktních týmů ve všech správách krajů PČR.¹⁶

Tyto zprávy a vyjádření k činnosti AKT v Policii ČR je nepochybně nutné vnímat v kontextu a časové posloupnosti tak, jak postupně vznikaly. Je jisté, že rok 2006 byl co se týče činnosti policie při zajišťování vnitřní bezpečnosti a pořádku za

¹⁵ KŠAJT, F. *Technaři sebrali 90 tun odpadu*. Dostupné z <http://www.enviweb.cz/clanek/odpady/60029/technari-sebrali-90-tun-odpadu> [cit. 1.1.2011]

¹⁶ KROUŽIL, M. *Vyhodnocení efektivity modelu Antikonfliktních týmů v rámci policejních opatření*. Interní materiál PČR, Č.j. PPR-510/RPZP-2006, Policejní prezidium ČR ŘSPŽP, Praha 28.8.2006

pomoci pořádkových jednotek výjimečný a to hned v několika pohledech:

1) Po Czekteku 2005 vznikl obrovský tlak na PČR volající po zmírnění represivních zákroků pod jednotným velením a zefektivnění preventivního přístupu v situacích těmto zákrokům předcházejících.

2) Projekt AKT v Německu je nasazován při obřích shromážděních lidí např. 1.máj v Belíně nebo Love parade, které běžně čítají stovky tisíc lidí. V ČR byly k ověření účinnosti nasazeny při pochodu asi osmdesáti extremistů v Ústí nad Labem za účasti tři sta policistů, kamer, vrtulníku, služebních koní, a experta na extremismus.

3) Nasazení AKT při Czekteku 2006 bylo nestandardní v tom, že organizátoři poprvé ochotně spolupracovali s úřady, armádou, hasiči i policií. Po skončení akce organizátoři uvedli, že v takové podobě se konal Czektek pravděpodobně naposledy, protože akce postrádala svou nespoutanost (ilegálnost).

Na základě výše uvedených skutečností lze říci, že AKT v Policii ČR do rozhodnutí o zřízení AKT ve všech správách krajů PČR žádnou ostrou zkouškou ve srovnání s AKT v Německu zatím neprošel.

Zkoušky to bezesporu byly, ale připravené do nejmenšího detailu, což při opatřeních čítajících statisíce osob na jednom místě nejde tak dobře. Nelze to tak dobře ani v případě, kdy nemusí být na jednom místě takový počet osob, ale AKT nemá podporu pořádkové jednotky, vrtulníku, kvalitních kamer, služebních koní, soudních znalců na extremismus a dalších prostředků potřebných pro případný represivní zákrok ze strany policie.

2.2 Vznik Antikonfliktního týmu v Jihočeském kraji

Významnou roli v prevenci kriminality v ČR hraje prevence na místní úrovni, a proto byl na základě rozkazu policejního prezidenta číslo 172 ze dne 16.11.2006 rozkazem ředitele PČR Správy Jihočeského kraje plk. Ing. Bc Radomírem Heřmanem (č. 87 ze dne 30.10.2007) u Policie České republiky správy Jihočeského kraje zřízen AKT (dále jen AKT SJčk). Tento rozkaz, ve kterém ředitel ustanovil tříčlennou řídicí

skupinu AKT a jedenáct členů AKT, nabyt účinnosti dne 1.12.2007.

V případě potřeby mají jednotliví členové AKT k dispozici ve výstroji pouzdro na pistolí a na zásobník pro skryté nošení, balistickou skrytou vestu, radiostanici Matra, LED svítílnu a chemické světlo. Ve výzbroji tito policisté mají k dispozici služební zbraň, kapesní slzotvorný prostředek (pepřový sprej) a teleskopický obušek. Pro členy řídicí skupiny AKT by měl být k dispozici přenosný počítač a mobilní telefon. Policista zařazený do AKT pobírá zvláštní měsíční příplatek 300,- Kč.¹⁷

2.3 Vybrané povinnosti řídicích pracovníků

O nasazení policistů AKT do policejních akcí a policejních opatření s účastí většího počtu osob s cílem účinněji předcházet protiprávnímu jednání rozhoduje ředitel správy kraje. V době jeho nepřítomnosti rozhoduje o nasazení AKT zástupce ředitele správy a v mimopracovní době funkcionář vedení správy ve služební pohotovosti.

Řídicí skupina AKT SJčk mimo jiné řídí činnost AKT podle požadavků velitelů jednotlivých policejních akcí a opatření. Určuje a nasazuje členy AKT do konkrétních míst v rámci opatření, zajišťuje jejich ochranu ve spolupráci s vedoucími policejních akcí nebo opatření, seznamuje se s prací ostatních AKT zřízených u dalších správ krajů Policie ČR a předkládá řediteli správy návrhy na jmenování nebo odvolání policistů z AKT.

Vedoucí preventivně informační skupiny kanceláře ředitele správy má v souvislosti s činností AKT SJčk za úkol zabezpečit informační a mediální kampaň o činnosti AKT, zajistit spolupráci skupiny řízení odboru pořádkové a železniční policie s členy řídicí skupiny při realizaci úkolů AKT a zajistit spolupráci řídicí skupiny AKT s pořádkovou jednotkou, která zajistí bezpečnost a zdraví policistů AKT při jejich nasazení.

¹⁷ Rozkaz ředitele Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje č. 87/2007

2.4 Složení členů Antikonfliktního týmu správy Jihočeského kraje

Ke 4.4.2008 bylo do AKT SJčk zařazeno třináct policistů. Do řídicí skupiny tohoto týmu byli zařazeni kpt. Mgr. Tomáš Beránek z Odboru pořádkové a železniční policie SJčk, kpt. Ing. Lenka Vildmanová a kpt. Ing. Michaela Rerychová z Odboru obecné kriminality SJčk. Mezi členy týmu byl zařazen podpraporčík ze služby Dopravní policie z Okresního ředitelství PČR České Budějovice, praporčík z Obvodního oddělení policie Hluboká nad Vltavou, nadporučík z Okresního ředitelství PČR Český Krumlov, nadpraporčík z Obvodního oddělení policie Kaplice, nadpraporčík z Oddělení obecné kriminality Okresního ředitelství PČR Jindřichův Hradec, nadpraporčík z Obvodního Oddělení policie Suchdol nad Lužnicí, poručík ze služby dopravní policie, poručík z Oddělení hospodářské kriminality Okresního ředitelství PČR Pelhřimov, praporčík z Obvodního oddělení policie Kamenice nad Lipou, poručík z Okresního ředitelství PČR Prachatice z Oddělení obecné kriminality a poručík z Okresního ředitelství PČR Strakonice z Oddělení obecné kriminality. Při vzniku AKT v Jihočeském kraji byl záměr vedení jihočeské policie v budoucnosti rozšířit počet členů na konečných dvacet policistů.¹⁸

Již na složení jednotlivých AKT je zřetelně vidět značný rozdíl mezi jednotlivými krajskými správami Policie ČR. K 1.2.2010 disponuje největší členskou základnou AKT KŘP hlavního města Prahy s dvaceti sedmi členy, naopak nejmenší členskou základnu AKT tvoří policisté z KŘP Zlínského kraje s čtyřmi členy.

Nejen v počtech členů se liší jednotlivé AKT, ale také v profesním zaměření jednotlivých členů. Ve Správě Severočeského kraje byli do AKT vybráni převážně policisté z řad vyjednávačů a pracovníků Preventivně informační služby (PIS), kdežto v AKT Sčk tvořila při vzniku tohoto týmu převážnou část členů skupina policistů z různých obvodních oddělení Jihočeského kraje a pracovníků Služby kriminální a vyšetřovací Policie.

¹⁸ BERÁNEK, T. *Vyhodnocení činnosti Antikonfliktního týmu za rok 2008*. Interní materiál PČR, OPŽP České Budějovice

3 PRVNÍ NASAZENÍ ANTIKONFIKTNÍHO TÝMU SPRÁVY JIHOČESKÉHO KRAJE DO POLICEJNÍHO OPATŘENÍ

K vzniku AKT Správy Jihočeského kraje došlo 1.12.2007. První využití proběhlo až 1.3.2008 v Plzni při protestní demonstraci pod názvem Pravda vítězí, která byla pořádána pravicovými radikály jako protest proti porušování svobody slova.¹⁹

Primátor města Plzeň Pavel Rödler pochod radikálů zakázal, ale krajský soud v Plzni označil tento zákaz za nezákonný a pochod byl z ledna přeložen na první březen. Do Plzně byli vysláni čtyři policisté AKT SJčk, kde během policejního opatření působili společně s Pořádkovou jednotkou SJčk, která měla za úkol uzavřít ulici souběžnou s trasou pochodu. Anarchisté čekali na pochod, ale policie nepřipustila střetnutí pravicových a levicových radikálů.

Úkolem AKT bylo komunikovat s občany a vysvětlovat jim situaci a důvod policejního opatření. Pochod zhruba stovky radikálů se obešel bez vážnějších komplikací. Pro AKT SJčk měla tato akce značný přínos informací o významu a činnosti AKT v policejním opatření v praktické ukázce od zkušenějších kolegů Západočeského kraje.

3.1 Policejní opatření s účastí Antikonfliktního týmu Správy Jihočeského kraje v roce 2008

V roce 2008 se uskutečnilo jedno instruktážní metodické zaměstnání (IMZ) pro AKT Jihočeského kraje, jedno společné cvičení s pořádkovou jednotkou Jihočeského kraje, jedno cvičení v Milovicích a dva vedoucí členi AKT SJčk se zúčastnili části IMZ v rámci spolupráce u AKT Středočeského kraje.

V roce 2008 byl AKT SJčk nasazen celkem do šesti policejních opatření, z toho

¹⁹ VILDMANOVÁ, L.a BERÁNEK, T. *Vyhodnocení nasazení Antikonfliktního týmu SJčk v rámci policejního opatření prováděného Policií České republiky Správou Západočeského kraje Plzeň dne 1. března 2008*. Interní materiál PČR, Č.j.:PJC-1445-9/ČJ-2008-75, SKPV České Budějovice 26.3.2008

se první opatření 1.3.2008 nekonalo v Jihočeském kraji.²⁰

Druhého policejního opatření k fotbalovému utkání mezi SK Dynamem České Budějovice a Bohemians 1905 s účastí AKT SJčk v Českých Budějovicích dne 30.3.2008 se zúčastnilo osm členů AKT Sjk, kteří se rozdělili na skupinu doprovázející organizovaný autobusový zájezd s fanoušky Bohemians 1905 a na skupinu, která doprovodila fanoušky vlakem do Českých Budějovic.

Tohoto opatření jsem se osobně zúčastnil, tehdy jako policista z Oddělení doprovodů vlaků České Budějovice, kdy jsem společně s členy AKT doprovázel fanoušky vlakem z Prahy hlavního nádraží do Českých Budějovic. Po příjezdu vlaku do Českých Budějovic AKT doprovodil fanoušky na stadion a po skončení doprovodu fanoušků monitoroval situaci na stadionu, přičemž spolu s nimi monitorovali situaci na stadionu i vedení policejního opatření, policisté SKPV, pořádková jednotka, městská policie a pořadatelé.²¹

Policejní opatření k technopárty u obce Uzenice okrese Strakonice ve dnech 30.4.2008 až 4.5.2008 bylo v pořadí třetí s účastí AKT SJčk. Této akce se zúčastnilo osm členů AKT SJčk a přibližně pět tisíc příznivců techna. Policisté AKT navázali kontakt s pořadatelem akce a společně s ním se snažili pomocí komunikace s účastníky a obyvateli okolních obcí předcházet narušování veřejného pořádku.

„Upozorňujeme tanečníky, třeba že vjíždí na soukromé pozemky, kde nemají jejich vozidla co dělat. Dohodli jsme se i na možnosti, že si mohou u nás tanečníci otestovat, zda jsou ještě pod vlivem alkoholu,“ řekl koordinátor AKT Sjk kpt. Mgr. Tomáš Beránek.²²

Organizátoři technoparty i ředitel Okresního ředitelství policie (OŘP) Strakonice byli se spoluprací AKT spokojeni a jsou nakloněni i další spolupráci.²³

Čtvrtého policejního opatření s účastí AKT Sjk se zúčastnilo šest členů týmu. Jednalo se o vlakový a následně pěší doprovod fanoušků AC Sparty na stadion SK

²⁰ BERÁNEK, T. *Vyhodnocení činnosti Antikonfliktního týmu za rok 2008*

²¹ BERÁNEK, T. *Vyhodnocení nasazení AKT týmu na fotbalové utkání SK Dynamo proti Bohemians 1905*. Interní materiál PČR, Č.j.: PJC-2346-8/ZŘ-PŽ-2008, OPŽP České Budějovice 30.3.2008.

²² AK tým – jediní policisté, které technaři přijali Mladá fronta DNES – jižní Čechy, 3.5.2008

²³ VILDMANOVÁ, L. *Vyhodnocení nasazení AKT Sjk v rámci policejního opatření "Technoparty" prováděného PČR OŘ Strakonice ve dnech 30.4. - 4.5.2008*. Interní materiál Č.j.PJC-1445-14/ČJ-2008-75 PČR, OPŽP České Budějovice dne 12.5.2008.

Dynama České Budějovice dne 22.8.2008.²⁴

Z osobní zkušenosti s doprovodem fanoušků vlakem vím, že pokud nedojde k seznámení doprovázejících policistů s fanoušky již před samotným doprovodem, je následná komunikace vzhledem ke specifikaci vlakové přepravy a k předvídatelnému nárůstu hladiny alkoholu v krvi fanoušků velice nesnadná a většina nacvičené komunikace selhává.

V pátém případě se dne 22.11.2008 zúčastnili čtyři členové AKT SJčk policejního opatření ve městě Příbram, kde se konal hudební koncert extremistů. Velitel opatření rozhodl, že po jeho ukončení provedou policisté pořádkové jednotky PČR Sjk kontrolu totožnosti zúčastněných osob. AKT SJčk vysvětloval účastníkům i přihlížejícím osobám postup policie.²⁵

Poslední účast AKT Sjk v policejním opatření v roce 2008 byla dne 29.11.2008 v opatření "HATE CORE SHOW". Operativní policisté služby kriminální policie a vyšetřování (SKPV) SJčk PČR vyhodnotili činnost AKT v opatření za nepotřebnou. Policisté AKT po celou dobu opatření čekali na případný pokyn velitele opatření k zahájení činnosti AKT v nedaleké budově okresního ředitelství PČR, ten ovšem nepřišel, což byla jediná výtka koordinátora AKT SJčk Kpt. Mgr. Beránka směrem k veliteli opatření.²⁶

3.2 Zhodnocení činnosti Antikonfliktního týmu Správy Jihočeského kraje v policejních opatřeních v roce 2008

Policejní opatření k fotbalovému utkání mezi SK Dynamo České Budějovice a Bohemians 1905 v Českých Budějovicích dne 30.3.2008 z osobní zkušenosti hodnotím jako neprofesionální a to z několika hledisek:

1) Zaměstnanec regionálního centra provozu Plzeň náměstek přednosta provozního obvodu České Budějovice Ing. Karel Štros v rozhovoru ze dne 16.11.2010 uvedl, že

²⁴ BERÁNEK, T. *Vyhodnocení nasazení Antikonfliktního týmu – zaslání*. Interní materiál PČR Č.j.:PJC-5992-6/ČJ-2008-PZ, OPŽP České Budějovice dne 25.8.2008

²⁵ BERÁNEK, T. *Vyhodnocení nasazení AKT – zaslání*. Interní materiál PČR, Č.j.: PJC-8668-2/ČJ-2008-PZ, OPŽP České Budějovice dne 29.11. 2008

²⁶ Tamtéž

vlakvedoucí a průvodčí mají dle drážních předpisů možnost, většinou za asistence policie, vyloučit osobu z přepravy, pokud se chová tak, že by mohla při přepravě ohrozit bezpečnost svou nebo bezpečnost jiných osob, pokud je pod vlivem alkoholu či drog (na množství nezáleží) nebo pokud cestující je nevhodně oblečen (např. bezdomovci). Dále uvedl, že ve výjimečných případech lze dokonce odpojit některé z železničních vozů od vlakové soupravy, či dokonce pozastavit vlak a sankce následně vymáhat po osobě, která je za toto zodpovědná. Tato drážní pravidla jsou však jen těžce vymahatelná a uplatnitelná v počtu několika málo dohlížečích policistů, a proto jejich porušování a porušování spousty dalších přestupků a mnohdy i trestných činů bývá často při přepravě fanoušků z důvodu obav z nezvládnutí situace přehlíženo. Neustálé přehlížení dílčích provinění fanoušků proti různým pravidlům a zákonům české společnosti může vygradovat do mnohem drastičtějších rozměrů.

2) Za předpokladu, že se fanoušci daného týmu pravidelně přepravují na utkání na soupeřovo hřiště vlakem ve velkých skupinách, je dle mého názoru neprofesionální provádět doprovod těchto fanoušků v několika málo policistech z Oddělení doprovodů vlaků a několika členů AKT (kteří tehdy ještě měli jen minimální zkušenosti s prací AKT a tedy i s jednáním fanoušků i jejich doprovodem).

3) Neschopnost přepravce i Policie ČR soustředit fanoušky ve vlakové soupravě na jednom místě v době, kdy ještě nedochází k protiprávnímu jednání, což během konfliktu může výrazně přispět k zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku, je vinou nedostatečné legislativy a může hrát v udržení bezpečnosti při přepravě fanoušků rozhodující roli.

Řešení uvedených nedostatků však není v pravomoci samotného AKT, ale ve vedení policejního opatření a krajské správy policie.

Nejen z osobního rozhovoru s řídícím členem AKT SJčk kpt. Bc. Pavlem Bártíkem, ale i z vlastního pozorování činnosti AKT vyplývá, že AKT má působit preventivně v samotném opatření, avšak podmínky pro jeho působení připravuje někdo jiný než samotný AKT, a nebo dokonce samy vyplynou ze situace, kterou nikdo nekoriguje. AKT pak svádí nerovný souboj s protivníkem, protože ten si může celou akci dopředu naplánovat, kdežto AKT je v nadsázce "vpuštěn do klece s tygrem, který si již předem brousí zuby, AKT pak má předvést co umí a tygra zkrotit."

3.3 Policejní opatření s účastí Antikonfliktního týmu Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje v roce 2009

Během roku 2008 došlo v PČR ke změně v systematizaci, čímž mimo jiné došlo i ke změně názvu AKT. Z AKT SJčk se přejmenoval na AKT KŘPJčk (Antikonfliktní tým Krajského ředitelství Policie Jihočeského kraje). V roce 2009 AKT Jihočeského kraje přibýlo osm nových členů a dva členové tento tým opustili. K dni 5.1.2010 měl AKT Sjčk osmnáct členů (šest žen a dvanáct mužů). V době od 1.1.2009 do 15.12.2009 došlo ke 12. nasazením týmu.²⁷

Dne 21.2.2009 došlo k nasazení čtyřech členů v rámci policejního opatření "KONCERT NEXOS" nazvaného podle disco klubu, ve kterém se konal koncert pravicově orientovaných hudebních skupin za účasti asi tří set osob.

Policie měla situaci pod kontrolou a k žádnému vážnějšímu incidentu nedošlo.²⁸ Filip Král v dopise Kateřině Jacques si stěžuje na policejní šikanu:

„Celá akce probíhala bez jakýchkoliv problémů až do chvíle, kdy do sálu vtrhli policisté a těžkooděnci s tím, že mají nahrávku, která má dokazovat porušení zákona. Samozřejmě, že k žádnému porušení zákona nedošlo a celá policejní akce byla naprosto neopodstatněná. Když jsme chtěli údajnou nahrávku vidět, bylo nám sděleno, že ji nemají ještě vyhodnocenou a že ji můžeme vidět jakmile bude prozkoumána „expertem!“ Bylo zadrženo několik kamarádů, bez toho, aby policie uspokojivě vysvětlila jaký k tomu má důvod. Omezování a šikana ze strany policie měla dohru i před samotnou restaurací. Zde nás policisté „tlačili“ z jedné strany vozovky na druhou, došlo i k napadení jedné dívky, kterou jeden z policistů surově udeřil do obličeje. Proti dvěma dalším lidem použili policisté, zřejmě jen tak pro varování ostatních, chvaty a po nasazení pout byli tito převezeni na policejní stanici.“²⁹

Odpověď poslankyně Kateřiny Jacques:

²⁷ BERÁNEK, T. *Vyhodnocení činnosti antikonfliktního týmu za rok 2008*. Interní materiál PČR, OPŽP České Budějovice

²⁸ BENEŠ, K. *Zpráva o nasazení antikonfliktního týmu*. Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-12866-3/ČJ-2009-0200PZ, OPŽP České Budějovice 23.2.2009

²⁹ Policejní šikana na koncertě v Českých Budějovicích
<http://odpor.org/index.php?page=clanky&kat=&clanek=506>

„Jako členka Výboru pro bezpečnost Poslanecké sněmovny ČR prosazují výrazné zkvalitnění práce a Policie ČR, včetně zlepšení jejího boje s extrémistickými uskupeními, jako je Národní odpor. Se zásahem v Českých Budějovicích jsem souhlasila a věřím, že důrazný postup policie proti extremistům bude standardem policejní práce.“

30

Ve dnech 27. až 28.3.2009 se konalo v Hluboké nad Vltavou zasedání ministrů zahraničních věcí z celé Evropské unie. K tomuto shromáždění bylo vyhlášeno policejní opatření k zajištění veřejného pořádku, do kterého kromě pořádkové jednotky bylo nasazeno i dvanáct členů AKT Sjk. Bezpečnostní situace byla klidná a to navzdory několika demonstracím probíhajícím souběžně se zasedáním ministrů.³¹

Dne 5.4.2009 došlo k nasazení čtyř členů v rámci policejního opatření „Lety 2009“ z důvodu setkání příznivců Národní strany na pietním místě Lety, okr. Písek, kde mělo dojít k pokřtění studie s názvem Konečné řešení Otázky cikánské (nejen v Českých zemích), jejíž autorem je Jiří Gaudín.³²

Předem neohlášené akce se zúčastnilo asi dvacet příznivců Národního odporu, kteří se procházeli lesem v okolí památníku obětí sběrného tábora romů v Letech u Písku, ale asi třicet policistů, na rozkaz velitele opatření, zabránilo přístupu extremistům přímo k památníku.³³ Členové AKT vysvětlovali z jakého důvodu je jim vstup na toto místo zakázán. Extremisté zákaz vstupu respektovali, ale upozornění AKT, že se instalování cedulí na obecním pozemku dopouští přestupku, již nikoliv. Policie po odchodu extremistů tabule odstranila a protiprávní jednání zadokumentovala hlídka PČR.³⁴

Pomník na památku zmizelých Strakonických židů během druhé světové války byl dne 7.5.2009 slavnostně odhalen ve Strakonících. Akce se zúčastnil i velvyslanec

³⁰ Národní odpor píše Kateřině Jacques <http://odpor.org/index.php?page=clanky&kat=&clanek=507>

³¹ BERÁNEK, T. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu (AKT) - Hluboká*. Interní materiál PČR. Č.j.:KRPC-26557-1/ČJ-2009-0200PZ, OPŽP České Budějovice 17.4.2009

³² BERÁNEK, T. *Vyhodnocení činnosti Antikonfliktního týmu za rok 2009*. Interní materiál PČR, OPŽP České Budějovice

³³ ROMEA *Extremisté z Národní strany za naprostého nezájmu občanů provokovali v Letech u Písku*, Dostupné z http://www.romea.cz/index.php?id=detail&detail=2007_5901 [cit.5.10.2010]

³⁴ BENEŠ, K. *Zpráva o nasazení antikonfliktního týmu*. Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-23349-2/ČJ-2009-0200PZ, České Budějovice 14.4.2009.

Izraele v ČR Jaanov Levy.³⁵ Akci pořádali studenti strakonického gymnázia a zúčastnilo se jí asi tři sta studentů a devět členů AKT Sjšč. „Vzhledem k průběhu shromáždění a počtu a složení účastníků považují činnost AKT za odpovídající situaci – činnost spočívala v přítomnosti na místě a monitorování situace“³⁶ kpt. Mgr. Tomáš BERÁNEK.

Dne 17.5.2009 došlo k nasazení pěti členů v rámci policejního opatření v souvislosti s fotbalovým utkáním 28. kola Gambrinus ligy mezi SK Dynamo České Budějovice a FC Baníkem Ostrava. Opatření se zúčastnila pořádková jednotka, policisté Služby kriminální policie, policisté služby cizinecké policie a strážníci městské policie Fanoušků Baníku přijelo do Českých Budějovic asi osmdesát a z toho asi čtyřicet vlakem. AKT doprovázel fanoušky vlakem z Veselí nad Lužnicí až na stadion v Českých Budějovicích. Ve vlaku se AKT snažil fanouškům podávat základní informace k postupu PČR, což bylo velice obtížné vzhledem k jejich opojení alkoholem. Z Ostravy fanoušky doprovázeli policisté oddělení doprovodu vlaků Správy Severomoravského kraje (ODV Smk), kterým se prostřednictvím partnerky vůdčí osobnosti fanoušků podařilo předat fanouškům potřebné informace.³⁷

Dne 30.5.2009 se uskutečnilo setkání motorkářů k uctění památky kaskadérů Pavla Hanzlíka a Ondřeje Lelka. Předpokládaná návštěvnost akce byla pět tisíc osob, ale vzhledem k nepříznivému počasí se akce zúčastnilo nejvýše dva tisíce osob. Policisté AKT pozorovali průběh akce v blízkosti letiště a po zbytek akce byli v pohotovosti a připraveni k zahájení činnosti nedaleko akce na obvodním oddělení policie Blatná. Z taktického hlediska nebylo potřebné zapojení AKT. Během nasazení AKT nedošlo k žádnému incidentu.³⁸

Dne 20.6.2009 město Tábor hostilo pochod gayů a lesbiček a zároveň shromáždění členů a příznivců Dělnické strany. Policejního opatření pod názvem “QUEER PRIDE“ se zúčastnilo třináct členů AKT Jihočeského kraje.³⁹ Organizátoři

³⁵ ŠTROBLOVÁ, J. *Pomník-ve-Strakonících-uctívá památku zmizelých*. Článek ze dne 8.5.2009 Dostupné z <http://www.denik.cz/regiony/pomnik-ve-strakonících-uctiva-pamatku-zmizelych.html> [cit.5.9.2010].

³⁶ BERÁNEK, T. *Zpráva o nasazení antikonfliktního týmu-Strakonice*. Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-31664-1/ČJ-2009-0200PZ, OPŽP České Budějovice 12. 5 2009

³⁷ BERÁNEK, T. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu Baník*. Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-33248-1/ČJ-2009-0200PZ, OPŽP České Budějovice 18.5.2009

³⁸ BERÁNEK, T. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu – Blatná*. Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-34889-3/ČJ-2009-0200PZ, OPŽP České Budějovice 4. 6 2009

³⁹ BERÁNEK., T. *Vyhodnocení činnosti Antikonfliktního týmu za rok 2009*. Interní materiál PČR, OPŽP

akci dobře připravili. Stanovili dobrovolníky, kteří monitorovali přidělené skupiny osob či daná místa, vyhlásili zákaz vnášet na akci skleněné nádoby, hořlaviny, drogy a zbraně. Vyzvali účastníky ke spolupráci s policií.

Městská policie a Policie ČR zajišťovaly uzavírky některých přístupových komunikací během průvodu a dohlížely na bezpečnost i na plynulost průvodu i silničního provozu. Počet účastníků v průvodu osciloval mezi tři sta padesáti a pěti sty osob. Počet policistů v ulicích města byl asi dvě stě padesát.⁴⁰ Celou akci monitoroval i policejní vrtulník. Do opatření byli mimo AKT zapojeni policisté Pořádkové jednotky KŘP Jčk, policisté Služby pořádkové a dopravní policie, policisté Služby kriminální policie a vyšetřování a na výpomoc byli přizváni policisté Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje se služebními koni a Pořádková jednotka Západočeského kraje. Při své činnosti se AKT zaměřoval na informovanost nezúčastněných osob o průběhu policejního opatření. Během nasazení AKT nedošlo k žádnému závažnému incidentu.⁴¹

Dne 15.8.2009 SK Dynamo České Budějovice hostilo SK Slavii Praha. Policejního opatření k zajištění veřejného pořádku se zúčastnila Pořádková jednotka KŘP Jčk, policisté SKPV, policisté ODV a Zásahová jednotka.

Návštěvnost na stadionu Dynama byla asi čtyři tisíce diváků, z toho cca šest set padesát fanoušků Slavie. Přibližně dvě stě padesát fanoušků Slavie se na utkání přepravovalo vlakem a jejich cestu, mimo policistů Oddělení doprovodu vlaků, doprovodilo i pět členů AKT. Fanoušci Slavie (na rozdíl od Baníku) byli přístupni jednání s AKT, i když mnozí z nich byli pod vlivem alkoholu. Členové AKT ve vlaku navázali kontakt s organizátorem výjezdu fanoušků, kterého si vytypovali již v Praze při jejich shromažďování, předali mu informace o postupu PČR a domluvili s ním i způsob přesunu fanoušků na stadion a zpět k vlaku za účasti AKT. Pořádková jednotka byla připravena k zásahu poblíž stadionu. Během nasazení nedošlo k žádnému incidentu s fanoušky.⁴²

Dne 30.8.2009 domácí fotbalový stadion SK Dynamo České Budějovice hostil

České Budějovice

⁴⁰ http://www.queerprideparadetabor.cz/cz/main%20cz_post20.htm

⁴¹ BERÁNEK, T. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu–Tábor*. Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-37648-8/ČJ-2009-0200PZ, OPŽP České Budějovice 26.6.2009

⁴² BERÁNEK, T. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu – Slavia*. Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-53664-1/ČJ-2009-0200 PZ, OPŽP České Budějovice 17. 8. 2009

fotbalisty FC Baník Ostrava, kteří jsou pověstní největším a nejneukáznějším fanklubem v ČR. Policejního opatření se zúčastnilo kromě Pořádkové jednotky, policistů SKPV, policistů Oddělení doprovodů vlaků a Zásahové jednotky, i pět členů AKT Jihočeského kraje. Z celkového počtu návštěvníků stadionu asi čtyři tisíce osm set diváků bylo dvě stě padesát fanoušků Baníku. Asi sedmdesát fanoušků hostů se do Českých Budějovic přepravovalo vlakem. AKT Jihočeského kraje společně s policisty Oddělení doprovodu vlaků Jihočeského kraje doprovázeli fanoušky vlakem z Jindřichova Hradce. Společně s nimi až do Českých Budějovic fanoušky doprovodili i policisté Oddělení doprovodů vlaků Severomoravského kraje, kterými byla vytipována vůdčí osobnost fanoušků, která byla schopna jednání s AKT. Tomuto fanouškovi předali informace o postupu policie. Komunikace s ostatními fanoušky nebyla účelná vzhledem k jejich opojení alkoholem a nepřístupnosti komunikaci. Po skončení utkání doprovodili členové AKT fanoušky Baníku společně s pořádkovou jednotkou zpět k vlaku, kde měli vyhrazeny dva vagóny. Během nasazení AKT nedošlo k žádnému incidentu.⁴³

Dne 12.9.2009 proběhlo v Českých Budějovicích a Táboře shromáždění asi čtyřiceti příznivců Dělnické strany, jehož se v obou městech zúčastnili dva členové AKT KŘPJčk, policisté služby pořádkové policie, policisté SKPV a Městské policie. Shromáždění Dělnické strany na náměstí Přemysla Otakara II. v Českých Budějovicích přilákalo příznivce i odpůrce tohoto politického smýšlení. Předpokládaná účast byla odhadována na sto padesát osob, akce se ale zúčastnila sotva polovina.⁴⁴ Během nasazení AKT nedošlo k žádnému závažnému incidentu, akce probíhala klidně a činnost AKT nebyla zapotřebí.

Dne 28.9.2009 Papež Benedikt XVI navštívil město Stará Boleslav. AKT SJčk vypomohlo Krajskému ředitelství policie Středočeského kraje v rámci bezpečnostního opatření "PAPEŽ" pěti členy.⁴⁵ Situaci ve Staré Boleslavi a v okolí monitoroval

⁴³ BERÁNEK, T. *Zpráva o nasazení antikonfliktního týmu–Baník*. Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-57141-1/ČJ-2009-0200PZ 1.9.2009, OPŽP České Budějovice 26.8.2009

⁴⁴ http://bruntalsky.denik.cz/z_domova/radikalove-chystaji-na-sobotu-protest-pred-veznici.html [cit.1.1.2011]

⁴⁵ BERÁNEK., T. *Vyhodnocení činnosti Antikonfliktního týmu za rok 2009*. Interní materiál PČR, OPŽP České Budějovice

policejní vrtulník, policisté, hasiči, záchranáři, pořadatelé a dobrovolníci.⁴⁶ Návštěva bohoslužby se pohybovala okolo sta tisíc osob. Téměř tisíc policistů ve spolupráci se strážníky městské policie, vojenskou policií a pořadatelé zajišťovalo bezpečnost. V určitých sektorech byli návštěvníci bohoslužby podrobováni prohlídce zaměřené na hledání zbraní či předmětů, které by mohly být jako zbraň použity.⁴⁷

Ve městě Strakonice dne 24.10.2009 pořádali pravicoví extremisté oslavu narozenin dvou z nich. Vzhledem k tomu, že předpokládaná účast byla tři sta osob a vzhledem k tomu, že jeden z oslavenců byl den před oslavou zadržen policií pro jeho protiprávní jednání, přijala Policie ČR opatření k zajištění veřejného pořádku, kterého se zúčastnili dva členové AKT a další dva členi byli připraveni k nasazení do akce na nejbližším policejním oddělení. Činnost policie nebyla zapotřebí, akce se nekonala.⁴⁸

3.4 Zhodnocení policejních opatření s účastí Antikonfliktního týmu Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje v roce 2009

V žádném z případů při nasazení AKT v průběhu roku 2009 nedošlo k vážnějšímu narušení klidu a veřejného pořádku. Během 2009 se uskutečnila celkem čtyři instruktážně metodická zaměstnání (dále jen IMZ) a z toho dvě společně s Pořádkovou jednotkou. Dva členové AKT Jihočeského kraje se zúčastnili v měsíci červnu části IMZ u AKT Středočeského kraje a naopak členové AKT Středočeského kraje se zúčastnili dvou IMZ AKT Jihočeského kraje. „*Na základě nasazení ve výše uvedených policejních opatřeních se skutečně potvrdilo, že činnost AKT může eliminovat a předejít vážnějšímu narušení veřejného pořádku, což má vliv na následné nasazení vyčleněných sil a prostředků,*“ řekl kpt. Mgr. Tomáš Beránek.⁴⁹

Toto prohlášení je jistě pravdou, ale stejně tak jako činnost AKT může předejít

⁴⁶ red ČTK, *Papež ve Staré Boleslavi vyzdvihl svatého Václava, naslouchalo mu 50 000 lidí.* Dostupné z <http://domaci.ihned.cz/c1-38447370-papez-ve-stare-boleslavi-vyzdvihl-svateho-vaclava-naslouchalo-mu-50-000-lidi> [cit.10.10.2010]

⁴⁷ BENEDIKTOVÁ, V. *Návštěva papeže v České republice.*

Dostupné z <http://www.policie.cz/clanek/navsteva-papeze-v-ceske-republice.aspx> [cit.1.1.2011].

⁴⁸ BERÁNEK, T. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu–Strakonice.* Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-69612-1/ČJ-2009-0200PZ, OPŽP České Budějovice 29.10.2009

⁴⁹ BERÁNEK., T. *Vyhodnocení činnosti Antikonfliktního týmu za rok 2009.* Interní materiál PČR, OPŽP České Budějovice 5.1.2010

narušení veřejného pořádku, může předejít narušení veřejného pořádku i mnoho dalších faktorů, které policie není schopná ovlivnit. K pozitivnímu hodnocení AKT Jihočeského kraje přispívá fakt, že během jejich nasazení nedochází k vážnějším konfliktům a narušení veřejného pořádku. Zůstává jen otázkou jakou zásluhu na tom má samotná činnost AKT.

Již samotná skutečnost, že při návštěvě fanoušků Baníku nedošlo k žádným vážným incidentům značí, že toto opatření bylo policií dobře provedeno.

Z vlastní zkušenosti vím, že nejradikálnější fanoušci se přepravují na zápas většinou vlakem a jsou do velké míry (ve většině případů) silně pod vlivem alkoholu. Stěžejní v tomto případě, dle mého názoru bylo rozhodnutí, které umožnilo doprovod fanoušků Baníku s účastí Oddělení doprovodu vlaků Severomoravského kraje, kteří měli ze všech zúčastněných útvarů policie největší přehled nad svými fanoušky a věděli, jak s nimi jednat a tyto informace mohly poskytnout členům AKT. Bez takové spolupráce má činnost AKT minimální význam. Spolupráce jednotlivých AKT je nezpochybnitelným přínosem pro policejní opatření překračující hranice jedné Správy kraje policie, ale fanoušci i AKT si během doprovodu na místo určení nastavili jistá pravidla, podle kterých probíhá i komunikace. V případě, že se v polovině doprovodu změnil doprovodující AKT, může dojít k dezorientaci obou stran, a tím docházet k následným konfliktům. Na druhou stranu je pochopitelné, že každá správa kraje policie omezuje působnost svých policistů v rámci svého kraje hlavně z ekonomických důvodů, avšak v případě potřeby Pořádková jednotka i AKT KŘPJčk vypomáhá ostatním správám krajů police, a tak nevidím důvod, proč by fanoušky z daného kraje nemohl doprovázet AKT ze stejného kraje, čímž by se mohla zvýšit efektivita činnosti AKT.

3.5 Policejní opatření s účastí Antikonfliktního týmu Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje v roce 2010

Na základě získaných operativních poznatků v souvislosti s předpokládaným narušením veřejného pořádku ve městě Milevsku ve večerních a nočních hodinách dne 29. a 30.1.2010 čtyři členové AKT monitorovali noční podniky a blízké okolí tohoto

města v souvislosti s předpokládaným narušením veřejného pořádku.⁵⁰ Shodné policejní opatření bylo provedeno též ve městě Prachatice ve večerních a nočních hodinách dne 27.2.2010 za účasti dvou členů AKT.⁵¹

Dne 24.3.2010 domácí fotbalový stadion SK Dynamo České Budějovice hostil Bohemians 1905. V rámci policejního opatření byl vytvořen štáb, jehož členem byl i koordinátor AKT. Utkání přihlíželo cca tři tisíce osm set diváků, z toho cca dvě stě fanoušků Bohemians 1905. Přibližně třicet fanoušků Bohemians 1905 se na utkání přepravovalo vlakem, které mimo policistů Oddělení doprovodu vlaků a policistů z Pořádkové jednotky doprovodili z železniční stanice Soběslav i čtyři členové AKT, kteří se ve vlaku dohodli s fanoušky na jejich doprovodu na stadion a zpět k vlaku. I přesto, že mnozí z fanoušků byli pod vlivem alkoholu, během nasazení AKT nedošlo k žádnému incidentu.

AKT v předchozích setkáních s fanoušky Bohemians 1905 navázal kontakt s pořadatelem autobusové výpravy fanoušků panem Holasem, který před utkáním kontaktoval AKT a sdělil informace o předpokládaném počtu fanoušků a informace o čase příjezdu a trase přepravy. Tyto informace byly prostřednictvím AKT předány vedoucímu opatření. Po utkání si pan Holas chválil spolupráci s policií, především s členem AKT por. Kašparem.⁵²

Dělnická strana sociální spravedlnosti (DSSS) pořádala dne 17.4.2010 shromáždění ve městě Písek za účasti v počtu asi dvaceti osob. Na shromáždění v Písku navazovalo shromáždění příznivců DSSS ve městě Tábor o počtu asi třiceti osob. Policejního opatření se zúčastnili mimo Pořádkové jednotky, policistů SKPV, městských strážníků i tři členové AKT Jihočeského kraje. Během nasazení nedošlo k žádnému závažnému incidentu, průběh shromáždění nebyl ničím narušen. Vzhledem ke klidnému průběhu akce nebyla činnost AKT potřeba, a proto byla jejich činnost ukončena ještě před koncem celého shromáždění.⁵³

⁵⁰ BENEŠ, K. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu–Milevsko*. Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-6565-2/ČJ-2009-0200PZ, České Budějovice 8.2.2010

⁵¹ BENEŠ, K. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu–Prachatice „Technopárty v hotelu Park.“* Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-13018-2/ČJ-2010-0200PZ, České Budějovice 8.3.2010

⁵² BERÁNEK., T. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu Bohemians 1905*. Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-18205-1/ČJ-2010-0201VP, OPŽP České Budějovice 25.3.2010

⁵³ TŮMOVÁ, P. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu–Písek a Tábor* Interní materiál PČR,

Dne 18.4.2010 se pět členů AKT zúčastnilo policejního opatření k fotbalovému utkání 1. Gambrinus ligy mezi domácími SK Dynamo České Budějovice a AC Spartou Praha, z toho jeden člen (koordinátor AKT) byl součástí štábu policejního opatření. Návštěvnost utkání byla pět tisíc šest set diváků, z toho cca čtyři sta padesát fanoušků AC Sparty Praha. Přibližně šedesát fanoušků AC Sparty Praha se na utkání přepravovalo vlakem, členové AKT je opět doprovodili ke stadionu a zpět. Během nasazení nedošlo k žádnému incidentu.⁵⁴

Dva policisté AK Sjk byli vysláni dne 24.4.2010 do Plzně, kde pravicoví extrémisté pochodovali městem. Činnost AKT Sjk spočívala v tom, aby nedošlo k narušení pochodu v okolí radnice na náměstí Republiky. Vzhledem k tomu, že ze zákonných důvodů bylo shromáždění rozpuštěno, pochod na náměstí Republiky nedorazil. AKT Sjk po celou dobu policejního opatření vysvětloval občanům postup Policie ČR při probíhajícím opatření.⁵⁵

Dne 13.5.2010 se čtyři členi AKT Sjk, policisté služby pořádkové a dopravní policie a policisté SKPV zúčastnili policejního opatření k zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti zúčastněných osob s cílem zabránit předpokládané snaze o narušení vzpomínkové akce představiteli pravicových extremistů, kteří se zúčastnili pietního aktu romským obětím nacismu u památníku v Letech u Písku. Pietního aktu se zúčastnilo cca šest set osob, včetně vládního zmocněnce pro lidská práva Michaela Kocába. AKT měl za úkol komunikovat s případnými narušiteli shromáždění, ale vzhledem k tomu, že přítomnost pravicových extremistů při shromáždění nebyla zjištěna, policie nemusela řešit žádný incident účastníků.⁵⁶

Domácí SK Dynamo České Budějovice dne 1.8.2010 hostilo AC Spartu Praha, což na domácí stadion téměř každoročně přiláká největší počet diváků a zdaleka ne všichni se chovají podle společenských norem a českého právního řádu. Na zajištění bezpečnosti v rámci policejního opatření měl dohlížet štáb policistů, jehož členem byl

Č.j.:KRPC-23170-5/ČJ-2009-0200PZ, České Budějovice 19.4.2010

⁵⁴ BERÁNEK *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu-Sparta*. Interní materiál PČR, Č.j.: KRPC-23255-1/ČJ-2010-0201VP, OPŽP České Budějovice 18.4.2010

⁵⁵ BERÁNEK, T. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu-Plzeň*. Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-20457-3/ČJ-2010-0200PZ, OPŽP České Budějovice 26.4.2010

⁵⁶ TŮMOVÁ, P *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu (AKT) – Lety 2010*. Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-30008-5/ČJ-2010-0200PZ, České Budějovice 18.5.2010

i zástupce koordinátora AKT. Na zápas se přijelo podívat asi tři sta fanoušků AC Sparty Praha, z nichž asi padesát se do Českých Budějovic přepravovalo vlakem. Z Veselí nad Lužnicí doprovodili fanoušky kromě policistů Oddělení doprovodu vlaku i čtyři členové AKT. Během cesty vlakem AKT fanoušky seznámil s postupem policie. Během činnosti AKT nedošlo k žádnému incidentu.⁵⁷

Dne 17.10.2010 v železniční stanici Tábor tři členové AKT Jihočeského kraje za asistence Pořádkové jednotky Tábor zajišťovali přesun fanoušků FC Baníku Ostrava z vlakové soupravy na náhradní autobusy, které je kvůli výluce na železniční trati přepravily do železniční stanice Soběslav, odkud se opět přemístili do vlaku, který je dopravil do Českých Budějovic. Z nádraží v Českých Budějovicích opět fanoušky na fotbalový stadion a zpět doprovodili členové AKT. Téměř všichni fanoušci Baníku byli silně pod vlivem alkoholu. Výjimkou byla jedna z vůdčích osob fanoušků, která především díky práci policistů ODV Jihočeského kraje byla ochotna a schopna s AKT komunikovat a informace o postupu policie předat dalším fanouškům.⁵⁸

Obdobně se zajištění veřejného pořádku v Českých Budějovicích při fotbalovém utkání SK Dynamo České Budějovice s 1. FC Brno dne 31.11.2010 měli podílet i dva členové AKT Jihočeského kraje, ale žádný fanoušek vlakem ani autobusem nepřijel.⁵⁹

3.6 Zhodnocení policejních opatření s účastí Antikonfliktního týmu Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje v roce 2010

V několika případech byl AKT součástí opatření, kdy až v jeho průběhu bylo zjištěno, že jeho činnost není zapotřebí. V těchto případech může být činnost AKT kontraproduktivní a může negativně ovlivnit vnímání veřejnosti činnosti AKT i celé policie.

Tyto nedostatky souvisí s přípravou preventivních opatření před jejich samotnou

⁵⁷ BERÁNEK, T. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu (AKT) – Sparta*. Interní materiál PČR, Č.j.: KRPC-47495-7/ČJ-2010-0200PZ, OPŽP České Budějovice 16.8 2010

⁵⁸ BERÁNEK, T. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu (AKT) – Baník*. Interní materiál PČR, Č.j.: KRPC-64109-8/ČJ-2010-0200PZ, OPŽP České Budějovice 18. 10 2010

⁵⁹ RŮŽIČKA, R. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu (AKT) – FC Brno*. Interní materiál PČR, Č.j. KRPC-67191-5/ČJ-2010-0201UO, České Budějovice 1.12.2010

aplikací. Tím mám na mysli zejména situaci, kdy komunikaci před policejním opatřením s osobami, které mají výrazný vliv na jeho průběh zajišťuje jiný útvar Policie než ten, který komunikaci s těmito osobami zajišťuje během opatření. Pak je ale nutné oddělovat nedostatky v činnosti AKT a v činnosti vedoucích opatření, kteří by měli preventivní opatření plánovat a připravovat.

Z uvedených nasazení AKT je možné vnímat jisté náznaky pozitivního působení, a to především v případě opatření k zajištění bezpečnosti a pořádku při fotbalovém utkání mezi SK Dynamo České Budějovice a Bohemians 1905 ze dne 24.3.2010. V tomto případě došlo k velice cenné a žádané aktivní spolupráci ze strany organizátora výjezdu fanoušků a členů AKT, kteří následné informace předali vedoucímu opatření. Pokud by takto probíhalo každé policejní opatření, jsem přesvědčen, že by o významu AKT v Jihočeském kraji pochyboval málokdo.

4 VÝZKUM

Pro osvojení poznatků a zjišťování informací byla použita metoda obsahové analýzy a syntézy, rešerše odborných textů a zaznamenávání zjištěných skutečností jsou zpracovány a prezentovány v této bakalářské práci.

Názory jednotlivých osob na každého člena AKT jsou různé. Pro potřeby této bakalářské práce bylo nejpodstatnější v dotaznících a rozhovorech zodpovězení výzkumných otázek:

- 1) Jaká je míra spolupráce AKT SJČk s účastníky policejních opatření?
- 2) Jaké jsou názory účastníků policejních opatření na význam AKT Policie ČR v Jihočeském kraji?

4.1 Cíl výzkumu

Hlavním cílem výzkumu bylo zjistit názory a zkušenosti s činností AKT PČR v Jihočeském kraji od osob, které se podílejí na utváření podmínek pro činnost AKT při policejním opatření.

4.2 Příprava a distribuce dotazníků

Záměrem bylo získání věrohodných dat, která by zaručovala nezpochybnitelnou vypovídající hodnotu. Proto jsem jako cílovou skupinu oslovil fanoušky HC Mounfield České Budějovice.

Pro výzkumné šetření bylo použito techniky kvantitativního sběru dat pomocí anonymních dotazníků a řízených nestandardizovaných rozhovorů. Dotazník pro sportovní fanoušky obsahuje deset polootevřených otázek. Pro zajištění vysoké návratnosti dotazníků jsem využil osobní distribuci papírových dotazníků, kde jsem ihned na místě po jejich vyplnění dotazníky převzal, což znamenalo stoprocentní návratnost dotazníků, ale také značnou časovou náročnost, a proto jsem pro další získání dat přistoupil k šíření dotazníků e-mailem sportovním fanouškům HC

Mounfield České Budějovice. Celkový počet rozdaných dotazníků je sto deset osob. Počet navrácených a správně zodpovězených je sto dotazníků.

4.3 Grafické znázornění dotazníků a procentuální vyjádření odpovědí

1. Pohlaví respondentů:

Muž	88%
Žena	22%

2. Věk respondentů:

15-20 let	32%
21-30 let	34%
30 let a více	26%

3. Jste pravidelným návštěvníkem sportovních utkání:

Ano, navštěvuji i zápasy mimo Jihočeský region	43%
Ano, ale na zápasy mimo Jihočeský region nejezdím	39%
Ne, navštěvuji sportovní utkání jen výjimečně	18%

4. Víte, že náplní práce Antikonfliktních týmů Policie ČR je předcházení konfliktům pomocí komunikace:

Ano	85%
Ne	15%

5. Jakou máte zkušenost s Antikonfliktním týmem Policie ČR v Jihočeském kraji:

Žádnou	56%
Pozitivní	25%
Negativní	19%

6. Komunikoval/a jste někdy s Antikonfliktním týmem Policie ČR:

Ano	25%
Ne	75%

7. Myslíte si, že činnost Antikonfliktních týmů policie je činnost:

Prospěšná	41%
Zbytečná	40%
Nevím nic o jejich činnosti	19%

8. Myslíte si, že činnost Antikonfliktních týmů policie je v Jihočeském kraji potřeba:

Ano, téměř při každém větším sportovním utkání i demonstraci	9%
Pouze ve výjimečných případech (příjezd agresivních fanoušků)	59%
Ne	32%

9. Znáte některého člena Antikonfliktního týmu z Jihočeského kraje:

Ano	3%
Ne	97%

10. Jste pro zachování bezpečnosti a pořádku před, během a po sportovním utkání schopen/schopna v případě potřeby spolupracovat s Policií ČR:

Ano	92%
Ne	8%
Ano, ale pouze za účasti Antikonfliktního týmu PČR	0%

4.4 Výsledky dotazníků ve vztahu k výzkumným otázkám

Otázky číslo 1-3 vypovídají o složení respondentů. Dotázaní jsou většinou muži starší 20-ti let a ve většině případech se jedná o pravidelné návštěvníky sportovních utkání.

Výzkumné otázky:

1) Jaká je míra spolupráce AKT SJčk s účastníky policejních opatření?

Z výsledků zodpovězených otázek číslo 4, 5 a 6 vyplývá, že většina respondentů ví, že tento tým existuje a čím se zabývá, ale zkušenosti s jeho činností má méně než polovina dotázaných.

Otázka č. 9 poukazuje na nedostatky, se kterými souvisí i míra spolupráce AKT v Jihočeském kraji s účastníky policejních opatření, protože pokud téměř nikdo nezná žádného člena AKT, těžko bude s tímto týmem dobrovolně spolupracovat.

Překvapivý je výsledek otázky č. 10, který poukazuje na vysoký potenciál spolupráce mezi sportovními fanoušky a policií.

2) Jaké jsou názory účastníků policejních opatření na význam AKT Policie ČR v Jihočeském kraji?

Z výsledků zodpovězených otázek číslo 7 a 8 vyplývá, že se respondenti ve většině případech přiklánějí k názoru, že činnost AKT Policie ČR má v Jihočeském kraji význam jen ve výjimečných případech.

Vyhodnocení dotazníků jasně poukazuje na skutečnost, že účastníci policejních opatření v Jihočeském kraji jsou seznámeni s činností AKT jen minimálně a stejně tak i s AKT spolupracují. Na základě rozhovorů a provedených dotazníků uvedených v přílohách této práce lze říci, že spolupráce AKT s osobami i organizacemi, které se účastní větších rizikových shromáždění osob, se omezuje pouze na dobu konání policejního opatření, což výrazně omezuje možnosti tohoto týmu.

4.5 Rozhovory

Pro zaručení objektivitu bakalářské práce bylo nezbytné provést řadu neformálních strukturovaných rozhovorů s osobami, které mají výrazný vliv na činnost AKT Sjčk. Jedná se o rozhovor s řídicím členem AKT Sjčk, zástupcem přednosta železniční stanice ČD v Českých Budějovicích, zástupcem vedení fotbalového stadionu SK Dynamo České Budějovice, zástupcem z řad extrémistů v Českých Budějovicích a zástupcem fanklubu SK Dynamo.

Rozhovor se sekretářem SK Dynamo Mgr. Milanem Čadkem ze dne 16.11.2010

Fotbalový klub SK Dynamo usiluje o eliminaci násilí na stadionu tím, že nepodává v areálu stadionu žádné alkoholické nápoje s výjimkou desetistupňového piva. Nepouští na stadion osoby zjevně pod vlivem alkoholu a návykových látek, či osoby dopouštějící se agresivního chování. Dále kontroluje osoby podle členských průkazek vydaných na jméno osoby v sektoru domácích fanoušků, kam nikdo jiný než fanoušek s členskou průkazkou fanklubu SK Dynamo nemá přístup, což umožňuje v případě potřeb policie snadnější identifikaci osob. Při rekonstrukci stadionu se SK Dynamo inspirovalo radami některých vedoucích policistů, kteří navrhovali rozmístění sektorů fanoušků domácích a hostů tak, aby byly odděleny od sebe a ostatních diváků.

Rozhovor s hlavním představitelem fanklubu SK Dynamo Davidem Janouškem ze dne 5.11.2010

Fanklub Sk Dynamo od roku 2007 učinil změny, které přinášejí hmatatelné výsledky, které jsou doloženy tím, že v hodnocení mezi fotbalovými chuligány z celé České republiky si vysloužili ocenění nejhorší chuligáni fotbalové ligy, což znamená, že jsou nejslušnějšími fanoušky z celé České republiky. Tyto změny jsou provázány s přístupem vedení SK Dynamo k výtržnostem fotbalových fanoušků tohoto klubu z let

minulých (BGB, BVP)⁶⁰ a se zavedením zmiňovaných členských karet fanklubu, kdy nikdo bez této karty, na které je fotografie a jméno fanouška, nemá přístup do sektoru fanoušků, což samo o sobě eliminuje výtržnosti přímo na stadionu.

Současné podmínky jsou pro stávající členské fanoušky tak výhodné, že porušení pravidel, které by znamenalo vyloučení z fanklubu, by značně pocítili i ve finančním znevýhodnění. Tito fanoušci se tváří jako skupina milovníků fotbalu a odpůrců násilí, což je velice žádoucí jev v celé společnosti, a je proto tedy zarážející zcela zjevný nezáměr a ignorace těchto fanoušků ze strany Policie ČR na úkor hrstky problémových agresorů tzv. chuligánů, což má za následek zvětšující se bariéru mezi policií a veřejností. Tato bariéra přináší i značné informační ztráty pro Polici ČR, které v případě potřeby mohou citelně otrástit důvěrou veřejnosti ve správnost postupů při zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti.

Rozhovor s náměstkem přednosta provozního obvodu České Budějovice Ing. Karlem Štrosem ze dne 10.11.2010

České dráhy, které většinou na sportovní, či kulturní akce většího rozsahu využívají návštěvníci těchto akcí k dopravě na místo určení, mohou pro zajištění bezpečnosti učinit mnoho významných opatření, ale zřejmě z důvodu značné roztržitosti kompetencí jednotlivých úseků této organizace a následné neschopnosti řádně spolupracovat jak uvnitř organizace, tak s Policií ČR, či z jiných jen těžce pochopitelných důvodů, tato opatření využívají jen zřídka.

Mezi tato opatření patří zejména možnost při očekávaném nárůstu přepravy osob přidat železniční vozy do běžné vlakové soupravy, vyloučit osobu z přepravy za asistence policie pokud je pod vlivem alkoholu, či návykové látky nebo pokud je to nezbytné pro zajištění bezpečnosti přepravy její osoby, či osob jiných. Dodržování pravidel mohou zaměstnanci ČD vynutit uplatněním finančních sankcí podle zákona o drahách nebo vyloučením osoby z přepravy, pokud nesplňuje podmínky přepravního

⁶⁰ BGB (Brigade Gauners Budweis) skupina fotbalových chuligánů podporující fotbalový tým SK Dynamo České Budějovice,
BVP (Budějovice Vimperk Písek) nový název skupiny BGB

řádu ČD a ve výjimečných případech přepravu přerušit na náklady této osoby. Dále je ČD dokonce oprávněna v případě nutnosti odpojit určitý železniční vůz z vlakové soupravy. Bohužel, zásadní problém spočívá v právu omezení pohybu problémových i jiných osob ve vlakové soupravě, což je mnohdy rozhodující pro zajištění bezpečnosti.

Rozhovor s vedoucím členem AKT Sjk Kpt. Bc. Pavlem Bártíkem ze dne 5.12.2010

V současné době není reálné, aby policie, konkrétně Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje vynakládalo na zajištění bezpečnosti při větších rizikových kulturních akcích a shromážděních osob větší finanční prostředky nežli dosud, proto je třeba se zabývat zefektivnění současných služeb, což současný zástupce koordinátor AKT Jihočeského kraje hodlá provést tím, že obmění své členy tak, aby v týmu byl alespoň jeden policista z každého územního odboru policie Jihočeského kraje (v minulosti okresní ředitelství police ČR). Tento krok povede k větší osobní a místní znalosti celého týmu. Zkvalitňování činnosti AKT v Jihočeském kraji souvisí také s větší účastí na přípravě daného opatření.

Na druhou stranu je nutné přiznat, že za stavu, kdy člen AKT má stálý měsíční příspěvek tři sta korun bez ohledu na to zda je povolán do policejního opatření či nikoliv a hodiny, které v opatření odpracuje jsou mu zaplacený pouze pokud již překonal hranici sto padesáti hodin přes čas během roku, jen stěží takový policista hledá motivaci pro zkvalitnění výkonu služby v rámci AKT.

Rozhovor s představitelem skupiny neonacistů a sociálních nacionalistů v Českých Budějovicích panem X ze dne 14.12.2010

Tato skupina osob je extrémně uzavřená a s policií se snaží spolupracovat co nejméně, přesto je k této spolupráci alespoň v minimální míře ve svém zájmu nucena operativními policisty Služby kriminální policie a vyšetřování specializovanými na

extremismus. Přesto mezi extremisty v Českých Budějovicích převládá nad neonacismem stále rostoucí síla sociálních nacionalistů, kteří pomocí snahy distancovat se od násilí, pomocí veřejných projevů a demonstrací usilují o ovlivnění smýšlení spoluobčanů a jejich politického názoru. Na rozdíl od let minulých se tyto extremisté až na výjimky neprojevují zbytečnou agresí, která v očích veřejnosti budí pohoršení, ale na druhou stranu se netají sympatiemi k Německé říši a jejímu vůdci v první polovině dvacátého století, čímž se stávají snadnými terči pro policii.

Proti postihům se brání především tím, že komunikaci a spolupráci s policií omezují na nutné minimum. I když by se na první pohled mohlo zdát, že extremisté s policií nemají shodné zájmy ani v nejmenším, opak je pravdou. Obě strany totiž usilují o nerušenou a pokojnou demonstraci, pochod, koncert či veřejné shromáždění. Toho lze dosáhnout jen spoluprací. Extremisté jsou ochotni s policií spolupracovat pouze v případech jasně stanovených, pevných a neměnných pravidel platných pro obě strany. AKT žádné z těchto pravidel nemůže zaručit, a proto nemůže být odpovídajícím extremistům partnerem pro komunikaci. Vztahy extremistů a AKT jsou proto na bodu mrazu.

4.6 Výsledky výzkumu

Z výše uvedených rozhovorů vyplývá fakt, že cílem všech dotázaných, s výjimkou představitelů BGB (Brigade Gauners Budweis), nyní již BVP (Budějovice Vimperk Písek), je zjevná snaha o zvýšení bezpečnosti při, před, i po konání sportovních akcí nebo shromáždění osob. Tyto snahy jsou doprovázeny někdy více a někdy méně účinnými opatřeními k zajištění společného cíle. Pro jeden subjekt je zajištění bezpečnosti při pořádání různých akcí hlavním cílem a pro jiný subjekt je jen nezbytným dílčím cílem, který umožňuje dosažení cíle jiného, ale i toto je jmenovatel všech zúčastněných subjektů. S těmito cíly se však neslučují ani částečně cíle skupin podobných zmíněné skupině BVP, jejichž hlavním cílem je především vyvolat konflikt a rvačku. V tomto případě je jakákoliv dobrovolná spolupráce z jejich strany, která by vedla k zajištění bezpečnosti a pořádku při různých akcích a shromáždění, téměř

vyloučena, protože je to zcela v rozporu se všemi jejich cíly. To ale ještě neznamená, že nejsou schopni spolupracovat v případě vážné reálné hrozby vysoké finanční či jiné včasné a radikální sankce. Téměř ve všech odvětvích společnosti se klade stále větší důraz na bezpečnost, k čemuž přispívají i individuální přístupy a řešení jednotlivých problémů daných organizací spojených s problematikou zajištění bezpečnosti při kulturních a sportovních akcích a shromážděních.

Většina organizací, které se účastní těchto akcí, s výjimkou ČD, zjevně usiluje o uplatňování strategie situační prevence, což v praxi představuje omezování kriminogenních situací a zvyšování pravděpodobnosti odhalení a jeho dopadení pachatele, čímž by se riziko k dosažení protiprávního cíle pro pachatele stalo neúměrné zisku.⁶¹ Policie tak činí například formou působení monitoringu a činností AKT a dalších složek PČR. Fotbalový klub SK Dynamo posílením počtu pořadatelské služby, omezováním prodeje alkoholu a dodržování návštěvního řádu a HC Mounfield pomocí pořadatelské služby a zvyšování ceny vstupného, což jistě přispívá k snížení rizika výskytu hromadného protiprávního jednání návštěvníků.

Na základě zjištěných skutečností uvedených v této bakalářské práci lze říci, že význam AKT a to nejen AKT v Jihočeském kraji, ale i AKT v ostatních krajích je možné srovnávat s jakýmsi druhem reklamy policie, zlepšení image v očích veřejnosti a nebo v případě potřeby Policie ČR může použít AKT k vyplnění právních podmínek potřebných pro represivní zásah policie.

Řada hodnocení Antikonfliktních týmů přikládá činnosti AKT výrazný vliv na zajištění pořádku a bezpečnosti při policejních opatřeních. Doc JUDr. Zapletal v knize *Prevence kriminality* uvádí, že nelze prokazatelně zjistit, zda dané preventivní opatření má rozhodující vliv na průběh a výsledek opatření, či zda tento vliv nemá některý z faktorů, který není součástí preventivního opatření např. faktor ekonomický, sociální a další. Ale i přes všechny pochybnosti lze prokazatelně říci, že činnost AKT v Jihočeském kraji nemá na průběh policejního opatření vliv negativní.

⁶¹ ZAPLETAL, J. a kolektiv *Prevence kriminality, třetí přepracované vydání* ISBN 978-80-7251-270-6 PA ČR v Praze 2008

5 NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ KE ZLEPŠENÍ ČINNOSTI ANTIKONFLIKTNÍHO TÝMU KRAJSKÉHO ŘEDITELSTVÍ POLICIE JIHOČESKÉHO KRAJE

Hlavní problém spatřuji v tom, že za správné provedení policejního opatření zodpovídá vedoucí opatření, což v praxi nebývá žádný člen AKT. To znamená, že veškerá dílčí opatření řídí vedoucí opatření a koordinátor AKT jakožto člen štábu policejního opatření navrhuje některé kroky k zajištění pořádku až v době konání samotného opatření. V konečném důsledku to znamená, že AKT Jihočeské kraje se na přípravě policejního opatření podílí jen minimálně, což výrazně omezuje jeho možnosti. Pokud policie skutečně usiluje o to, aby AKT byl schopen ovlivnit průběh policejního opatření, tak aby se obešlo bez konfliktů, je podle mého názoru nezbytné přistoupit k určitým změnám. Tyto změny by se měly týkat jak samotné činnosti AKT, tak i řízení policejního opatření.

K usnadnění práce AKT i ostatních složek Policie při policejních opatření navrhuji, aby vedoucí každého opatření, konajícího se na území Jihočeského kraje, byl zároveň vedoucím Pořádkové jednotky Jihočeského kraje a zároveň i vedoucím AKT Jihočeského kraje, což by v praxi znamenalo, že vedoucí opatření by měl absolutní přehled, volnost a zodpovědnost v přípravě i v samotném průběhu policejního opatření.

Častá obměna členů v řadách AKT vede ke snížení úrovně profesionality a to z důvodu dlouhotrvajícího přirozeného procesu získávání, vstřebávání a osvojování zkušeností novými členy týmu. Z tohoto důvodu je rovněž organizačně nutné kvalitní nastavení motivačních faktorů a benefitů pro aktivní členy týmů. Těžko může někdo uvěřit, že jako motivační prvek ke zlepšení činnosti může na policistu z AKT zapůsobit stále měsíční finanční ohodnocení 300,-Kč a fakt, že hodiny odpracované v rámci policejního opatření nejsou těmto policistům řádně zaplacený. Při současné malé základně extremistů a radikálních fotbalových chuligánů, a při téměř žádných velkých hudebních festivalech v Jihočeském kraji dle mého názoru Police Jihočeského kraje nepotřebuje AKT v plánovaném stavu dvaceti členů. Jejich počet navrhuji snížit na deset s tím, že by zbylým deseti byly propláceny odpracované hodiny v rámci

policejního opatření, což by v důsledku přispělo k větší motivaci, vedoucí ke zkvalitnění činnosti jednotlivých členů AKT.

Spolupráce jednotlivých AKT je nezpochybnitelným přínosem pro policejní opatření překračující hranice jednoho kraje, ale fanoušci i AKT si během doprovodu na místo určení nastaví jistá pravidla, podle kterých probíhá i komunikace. V případě, že se v polovině doprovodu fanoušků vymění doprovázející AKT za jiný, může dojít k dezorientaci obou stran a tím i k následným konfliktům, proto navrhuji, aby v případě doprovodů fanoušků z Jihočeského kraje na utkání do kraje jiného tyto fanoušky doprovázel AKT Jihočeského kraje až do místa konání sportovního utkání. Dále navrhuji, aby v případě příjezdu fanoušků z jiného kraje do kraje Jihočeského fanoušky až do místa konání sportovního utkání doprovázel po celou dobu pouze jeden konkrétní AKT.

Stěžejní význam AKT spočívá v získávání informací, na základě aktivní spolupráce s organizátory akcí, ještě před uskutečněním policejního opatření. Ke zkvalitnění této činnosti doporučuji, aby vybraný člen AKT Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje v průběhu celého roku plnil funkci “operativního policisty“, který by tuto komunikaci zajišťoval.

Pokud se v Policii ČR denně skloňuje termín community policing (součinnost policie a veřejnosti), je zarážející, že většina dotázaných osob, které se účastní větších rizikových shromáždění s účastí AKT SJčk nezná žádného člena AKT a dokonce značná část účastníku policejních opatření s tímto týmem ani nemá žádnou zkušenost.

ZÁVĚR

Cílem práce byla snaha vysvětlit, v čem spočívá problematický přístup Policie ČR při konfliktních skupinových shromáždění za účasti Antikonfliktního týmu v Jihočeském kraji a s tím související nedostatečná činnost a spolupráce AKT Jihočeského kraje s osobami i organizacemi, které se těchto shromáždění účastní.

Přínosem AKT v ČR měl být hlavně nový přístup Policie České republiky, který by ukázal veřejnosti, že policie se snaží zabránit konfliktům nenásilnou formou a represii používá jen v tom nejkrajnějším případě.

Bohužel samotná komunikace není dostatečný faktor, který by mohl konfliktu zabránit. Komunikující policisté AKT SJČk nemohou protistraně nabídnout nic jiného, než-li to, že v případě kdy se občané budou chovat v souladu s požadavky policie, nebudou proti nim použity represivní opatření a ani toto nemůžou s jistotou stoprocentně zaručit. Proto nemůže nikdo očekávat ochotnou spolupráci ze strany občanů. Policie ČR je za určitých podmínek oprávněna a nucena zasahovat do práv občanů během shromáždění osob, ale může tak činit jen na základě zákonných důvodů. Hlavním z předpokladů pro represivní zásah do práv a svobod osob během shromáždění je situace, kdy policie již vyčerpala všechny možnosti, které po ní lze vzhledem k situaci na místě spravedlivě požadovat, aby obnovila bezpečnost a pořádek bez použití síly. Tuto podmínku policie spolehlivě splní nasazením AKT. Bohužel tím příliš nenaplnuje očekávání zvýšení dobré image Policie ČR v očích veřejnosti zásluhou AKT.

Za současného stavu lze AKT Jihočeského kraje jen těžko vyčítat nedostatky v jeho činnosti. Dokud tento tým nebude mít podporu v rozvoji a uplatňování jeho činností a zkušeností, nemůže být úspěšný. „*Aby mohla Policie dobře plnit svou funkci, musí nejdříve získat renomé u široké společnosti.*“⁶² Renomé, prestiž nebo také úctu, může Policie ČR, potažmo AKT získat pouze, pokud bude ve svých opatření úspěšná.

⁶² HRNEČEK, M. *Antikonfliktní tým Policie ČR – nový nástroj k předcházení konfliktním situacím.* Univerzita Jana Amose Komenského v Praze 2010, str. 11-12.

„Každý člověk, který měl úspěch a každá idea, která se uplatnila, lámou již touto skutečností veškerý odpor. Prestiž, ztracená neúspěchem mizí vždy velmi rychle.“⁶³

Je třeba si uvědomit, že AKT je díky reflexním vestám v policejních opatřeních zviditelněn, je médiím na očích a sledován veřejností, a proto by vedení Policie ČR mělo klást důraz na kvalitní a efektivní činnost těchto týmů.

Vzhledem k počtu a rozsahu policejních opatření v Jihočeském kraji a na základě informací získaných z provedených dotazníků a rozhovorů uvedených v této práci, lze učinit závěr, že Správa policie Jihočeského kraje potřebuje činnost vlastního AKT pouze ve výjimečných případech, což potvrzuje hlavní hypotézu bakalářské práce: *„Za současných podmínek Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje nepotřebuje AKT.“*

⁶³ LE BON, G. *Psychologie davu* Vydavatelství KRA Praha 1997, str. 60

Seznam použité literatury:

BENEŠ, K. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu–Milevsko* Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-6565-2/ČJ-2009-0200PZ, OPŽP České Budějovice 8.2.2010

BENEŠ, K. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu–Prachatice „Technopárty v hotelu Park.“* Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-13018-2/ČJ-2010-0200PZ, OPŽP České Budějovice 8.3.2010

BERÁNEK, T. *Vyhodnocení nasazení Antikonfliktního týmu – zaslání.* Interní materiál PČR Č. j. :PJC-5992-6/ČJ-2008-PZ, OPŽP České Budějovice 25.8.2008

BERÁNEK, T. *Vyhodnocení nasazení AKT – zaslání.* Interní materiál PČR, Č. j.:PJC-8668-2/ČJ-2008-PZ, OPŽP České Budějovice 29.11. 2008

BERÁNEK, T. *Vyhodnocení činnosti antikonfliktního týmu za rok 2008.* Interní materiál PČR, OPŽP České Budějovice

BERÁNEK., T. *Vyhodnocení činnosti Antikonfliktního týmu za rok 2009.* Interní materiál PČR, OPŽP České Budějovice 5.1.2010

BERÁNEK, T. *Vyhodnocení nasazení AKT týmu na fotbalové utkání SK Dynamo České Budějovice proti Bohemians 1905 dne 30.3.2008.* Interní materiál PČR, Č.j.: PJC-2346-8/ZŘ-PŽ-2008, OPŽP České Budějovice 30.3.2008

BENEŠ, K. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu.* Interní materiál PČR Č.j.:KRPC-12866-3/ČJ-2009-0200PZ, OPŽP České Budějovice 23.2.2009

BERÁNEK, T. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu Baník.* Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-33248-1/ČJ-2009-0200PZ, OPŽP České Budějovice 18.5 2009

BERÁNEK, T. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu–Baník 1.9 2009.* Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-57141-1/ČJ-2009-0200PZ, OPŽP České Budějovice 26.8.2009

BERÁNEK, T. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu (AKT)-Baník* Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-64109-8/ČJ-2010-0200PZ, OPŽP České Budějovice 18.10.2010

BERÁNEK, T. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu – Blatná.* Interní materiál PČR Č.j.:KRPC-34889-3/ČJ-2009-0200PZ, OPŽP České Budějovice 4.6.2009

BERÁNEK, T. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu-Bohemians 1905.* Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-18205-1/ČJ-2010-0201VP, OPŽP České Budějovice 25.3.2010

BERÁNEK, T. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu– CB a TA.* Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-59655-1/ČJ-2009-0200PZ, OPŽP České Budějovice 14.9.2009

BERÁNEK, T. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu (AKT) - Hluboká.* Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-26557-1/ČJ-2009-0200PZ, OPŽP České Budějovice 17.4.2009

BERÁNEK, T. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu-Plzeň* Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-20457-3/ČJ-2010-0200PZ, OPŽP České Budějovice 26.4.2010

BERÁNEK, T. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu – Slavia.* Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-53664-1/ČJ-2009-0200 PZ, OPŽP České Budějovice 17.8.2009

BERÁNEK, T. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu (AKT)–Sparta.* Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-47495-7/ČJ-2010-0200PZ, OPŽP České Budějovice 16.8 2010

BERÁNEK *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu–Sparta.* Interní materiál PČR, Č.j.: KRPC-23255-1/ČJ-2010-0201VP, OPŽP České Budějovice 18.4 2010

BERÁNEK, T *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu–Strakonice.* Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-69612-1/ČJ-2009-0200PZ, OPŽP České Budějovice 29.10.2009

BERÁNEK, T. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu-Strakonice.* Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-31664-1/ČJ-2009-0200PZ, OPŽP České Budějovice 12. 5 2009

BERÁNEK, T. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu–Tábor*. Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-37648-8/ČJ-2009-0200PZ, OPŽP České Budějovice 26.6.2009

Deník Právo *V Ústí se ostře protestovalo proti pozitivní diskriminaci*, 19.6.2006

Haló noviny ze dne 19.6.2006 *Pochod extremistů bez potyček*

HRNEČEK, M. *Antikonfliktní tým Policie ČR – nový nástroj k předcházení konfliktním situacím*, Univerzita Jana Amose Komenského v Praze 2010

MOTEJL, O. *Závěrečné stanovisko v šetření vedeném z vlastní iniciativy ve věci postupu Policie ČR proti účastníkům CzechTeku 2005*

LE BON, G. *Psychologie davu Praha 1997, Sg. C327.119*

Mladá fronta dnes ze dne 19.6.2006, *Radikálové pochodovali Ústím*

Mladá fronta dnes ze dne 19.6.2006, *Policie rozmluvila pouliční bitku*

KLEN, Š. *Stanovisko k vzniku a působnosti AKT Frýdek-Místek 2005*

Rozkaz policejního prezidenta číslo 172/2006

Rozkaz ředitele Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje č. 87/2007

Rozkaz ředitele Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje č.29/2010

Rozkaz ředitele Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje č.35/2009

Stanovisko k vyhodnocení efektivity modelu Antikonfliktních týmů v rámci policejních opatření pod Č.j. PPR-510/RPZP-2006, Policejní prezidium ČR ŘSPŽP 28.8.2006

TŮMOVÁ, P. *Zpráva o nasazení Antikonfliktního týmu (AKT) – Lety 2010*. Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-30008-5/ČJ-2010-0200PZ, OPŽP České Budějovice 18.5 2010

TŮMOVÁ, P. *Zpráva o nasazení antikonfliktního týmu–Písek a Tábor*. Interní materiál PČR, Č.j.:KRPC-23170-5/ČJ-2009-0200PZ, OPŽP České Budějovice 19.4 2010

VILDMANOVÁ, L. *Vyhodnocení nasazení AKT Sjk v rámci policejního opatření "Technoparty" prováděného PČR OŘ Strakonice ve dnech 30.4. - 4.5.2008*. Interní materiál PČR Č.j.PJC-1445-14/ČJ-2008-75, OPŽP České Budějovice 12.5.2008

ZAPLETAL, J. a kolektiv *Prevence kriminality, třetí přepracované vydání*. ISBN 978-80-7251-270-6 PA ČR v Praze 2008

Závazný pokyn policejního prezidenta č.10/2009

Zápis z jednání porady zástupců ŘSPP, SVSPS, PIS PP ČR, PČR-Správ Severočeského, Západočeského, Severomoravského kraje, SPŠ MV Brno a KMV ke zřízení, organizaci, vybavenosti a vycvičenosti Antikonfliktních týmů. Interní materiál PČR, Č.j.:PPR-124/RPP, Praha 22.2.2006

ZEMAN, P. *Kvůli extremistům mělo pohotovost 20 policistů*. Českobudějovický deník 14.9.2009 Ročník:18 Číslo:215

Internetové odkazy:

http://bruntalsky.denik.cz/z_domova/radikalove-chystaji-na-sobotu-protest-pred-veznici.html

<http://www.cb.jc/>

<http://www.denik.cz/regiony/pomnik-ve-strakonicich-uctiva-pamatku-zmizelych.html>

<http://domaci.ihned.cz/c1-38447370-papez-ve-stare-boleslavi-vyzdvihl-svateho-vaclava-naslouchalo-mu-50-000-lidi>

<http://www.enviweb.cz/clanek/odpady/60029/technari-sebrali-90-tun-odpadu.html>

<http://www.kl2.cz/novinky/sobotni-gay-queer-pride-parade-v-tabore-queer-a-pravicovi-extremiste--75.html>

<http://odpor.org/index.php?page=clanky&kat=&clanek=506>

<http://odpor.org/index.php?page=clanky&kat=&clanek=507>

<http://www.policie.cz/SCRIPT/ViewFile.aspx?docid=21327023>

<http://www.policie.cz/clanek/navsteva-papeze-v-ceske-republice.aspx>

<http://www.policie.cz/clanek/policejni-opatreni-navsteva-papeze.aspx>

http://www.queerprideparadetabor.cz/cz/main%20cz_post20.htm

http://www.romea.cz/index.php?id=detail&detail=2007_5901

<http://zahranicni.ihned.cz/c1-43050950-nemecti-levicovi-extremiste-hrozi-berlin-bude-na-1-maje-horet>

<http://www.skcb.cz/zobraz.asp?t=navstevni-rad>

Zkratky:

AKT (Antikonfliktní tým)

KPJ PČR (krajská pořádková jednotka)

PIS (preventivně informační služba),

KŘP (krajské ředitelství policie)

SPŠ MV (střední policejní škola Ministerstva vnitra)

RPP (rozkaz policejního prezidenta)

ZPPP (závazný pokyn policejního prezidenta)

IMZ (instruktážní metodické zaměstnání)

OPŽP (odbor pořádkové a železniční policie)

OŘ (okresní ředitelství)

ODV (oddělení doprovodů vlaků)

BVP (Budějovice Vimperk Písek)

BGB (Budweis gauners brigade)

PP ČR ŘSPP (Policejní prezidium ČR ředitelství služby pořádkové Policie)

SStčk (Správa Středočeského kraje)

SJčk (Správa Jihočeského kraje)

KŘPJčk (Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje)

SKPV (služba kriminální policie a vyšetřování)